

**Sprawozdanie z realizacji
Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami dla
Miasta Kalisza na lata 2013-2016
za okres 2015-2016**

Wprowadzenie

„Gminny Program Opieki nad Zabytkami dla Miasta Kalisza na lata 2013-2016” przyjęty został uchwałą Rady Miejskiej Kalisza Nr XXXIV/474/2013 z dnia 25 kwietnia 2013 roku. Podstawą prawną sporządzenia „Programu” jest ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (tj. Dz. U. z 2014 r. poz.1446). Zgodnie z regulacją ustawową, cała sfera poświęcona zachowaniu zabytków podzielona została na dwa podstawowe zakresy: ochronę zabytków i opiekę nad zabytkami.

Ochrona zabytków polega na podejmowaniu przez organy administracji publicznej działań mających na celu:

- 1) zapewnienie warunków prawnych, organizacyjnych i finansowych umożliwiających trwałe zachowanie zabytków oraz ich zagospodarowanie i utrzymanie,
- 2) zapobieganie zagrożeniom mogącym spowodować uszczerbek dla wartości zabytków,
- 3) udaremnianie niszczenia i niewłaściwego korzystania z zabytków,
- 4) przeciwdziałanie kradzieży, zaginięciu lub nielegalnemu wywozowi zabytków za granicę,
- 5) kontrolę stanu zachowania i przeznaczenia zabytków,
- 6) uwzględnianie zadań ochronnych w planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz przy kształtowaniu środowiska.

Opieka nad zabytkami sprawowana jest przez ich właścicieli i obejmuje zapewnienie warunków do:

- 1) naukowego badania i dokumentowania zabytku,
- 2) prowadzenia prac konserwatorskich, restauratorskich i robót budowlanych przy zabytku,
- 3) zabezpieczenia i utrzymania zabytku oraz jego otoczenia w jak najlepszym stanie,
- 4) korzystania z zabytku w sposób zapewniający trwałe zachowanie jego wartości,
- 5) popularyzowania i upowszechniania wiedzy o zabytku oraz jego znaczeniu dla historii i kultury.

Zgodnie z art. 87 cyt. ustawy, „Program Opieki nad Zabytkami dla Miasta Kalisza na lata 2013-2016” obejmuje okres 4 lat i jest dokumentem wymagającym cyklicznej aktualizacji. Z realizacji „Programu” Prezydent Miasta zobowiązany jest sporządzać, co 2 lata Sprawozdanie, które przedkłada Radzie Miejskiej. Niniejsze Sprawozdanie dotyczy realizacji programu w okresie 2015-2016.

Cel, zakres oraz metodyka monitoringu Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami dla Miasta Kalisza na lata 2013-2016

Monitoring jest procesem systematycznego zbierania i analizowania ilościowych i jakościowych informacji na temat wdrażanych zadań „Programu” w aspekcie rzeczowym i tam gdzie to możliwe, finansowym.

Jego celem jest ustalenie zgodności realizacji zadań z przyjętymi celami oraz zarządzanie informacją służącą wspomaganie procesu decyzyjnego. Monitoring jest badaniem osiągniętych wyników w porównaniu do oczekiwań. W niniejszym „Sprawozdaniu” posłużyło do analizy procesu realizacji założonych działań na poziomie priorytetów, kierunków i zadań.

W „Programie na lata 2013-2016” sformułowane zostały 3 priorytety :

Priorytet 1. Rewaloryzacja dziedzictwa kulturowego jako element społeczno-gospodarczego rozwoju miasta Kalisza

Priorytet 2. Ochrona i świadome kształtowanie krajobrazu kulturowego

Priorytet 3. Badanie i dokumentacja dziedzictwa kulturowego oraz promocja i edukacja, służące budowaniu tożsamości.

W ramach priorytetów określonych zostało 12 kierunków działań, a dla ich osiągnięcia wyznaczono 78 zadań realizacyjnych. Sprawozdanie zawiera zwięzłe informacje merytoryczne i finansowe dotyczące realizacji poszczególnych zadań.

Dokument przygotowany został przez Wydział Kultury i Sztuki, Sportu i Turystyki na podstawie materiałów merytorycznych i finansowych sporządzonych – według właściwości – przez podmioty realizujące poszczególne zadania, tj. Biuro Budżetu i Analiz, Biuro Komunikacji Społecznej, Biuro Rewitalizacji, Wydziały: Budownictwa, Urbanistyki i Architektury, Środowiska, Rolnictwa i Gospodarki Komunalnej, Rozbudowy Miasta i Inwestycji, Finansowego, Geodezji i Kartografii, Gospodarowania Mieniem, Edukacji, Zarządzania Kryzysowego i Spraw Obronnych, Kultury i Sztuki, Sportu i Turystyki, Strategii i Rozwoju, Miejski Zarząd Budynków Mieszkalnych, Galerię Sztuki im. Jana Tarasina, Ośrodek Kultury Plastycznej „Wieża Ciśnień”, Miejską Bibliotekę Publiczną im. A. Asnyka, Miejski Zarząd Dróg i Komunikacji, Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego dla Miasta Kalisza, a także Powiatowy Urząd Pracy w Kaliszu.

Zastosowane w opracowaniu skróty:

BBA – Biuro Budżetu i Analiz

BKS – Biuro Komunikacji Społecznej

BOIPF – Biuro Obsługi Inwestora i Pozyskiwania Funduszy

BPIM – Biuro Promocji i Informacji Miejskiej

BR – Biuro Rewitalizacji

GEZ – Gminna Ewidencja Zabytków

MBP – Miejska Biblioteka Publiczna im. A. Asnyka w Kaliszu

MZBM – Miejski Zarząd Budynków Mieszkalnych

WSR – Wydział Strategii i Rozwoju

OKP – Ośrodek Kultury Plastycznej "Wieża Ciśnień"

PINB – Państwowy Inspektor Nadzoru Budowlanego

PMK - Prezydent Miasta Kalisza

PUP – Powiatowy Urząd Pracy

WAG – Wydział Administracyjno-Gospodarczy

WBUA – Wydział Budownictwa, Urbanistyki i Architektury

WE – Wydział Edukacji

WF – Wydział Finansowy

WGM – Wydział Gospodarowania Mieniem

WKST – Wydział Kultury i Sztuki, Sportu i Turystyki

WKZ – Wojewódzki Konserwator Zabytków

WRI – Wydział Rozbudowy Miasta i Inwestycji

WSO – Wydział Spraw Obywatelskich

WSRK – Wydział Środowiska, Rolnictwa i Gospodarki Komunalnej

WUOZ – Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków

WZKO – Wydział Zarządzania Kryzysowego i Spraw Obronnych

ZDMiK – Zarząd Dróg Miejskich i Komunikacji

PRIORYTET I

REWALORYZACJA DZIEDZICTWA KULTUROWEGO JAKO ELEMENT ROZWOJU SPOŁECZNO-GOSPODARCZEGO MIASTA KALISZA

Kierunek działań 1.

Zahamowanie procesu degradacji zabytków i doprowadzenie do poprawy ich stanu zachowania.

Zadanie 1. Prowadzenie prac remontowo-konserwatorskich przy obiektach zabytkowych stanowiących własność Miasta Kalisza.

1.1. Przeprowadzenie prac remontowych w budynkach zabytkowych będących w zarządzie MZBM.

Prace remontowe wykonane w 2015 roku w budynkach zarządzanych przez MZBM zostały sfinansowane ze środków własnych MZBM w kwocie 1.218.948,86 zł oraz dwóch dotacji z budżetu Miasta: przedmiotowej w wysokości 873.099,53 zł na realizację prac związanych z remontami pustostanów oraz celowej – 855.246,90 zł z przeznaczeniem na odnowienie elewacji budynków.

W obiektach wpisanych do rejestru zabytków zrealizowano roboty za łączną kwotę 110.890,23 zł (w tym: 32.165,82 zł wyniosła dotacja przedmiotowa, a 78.724,41 zł środki własne MZBM). Za kwotę tę wykonano:

- Al. Wolności 21 – remont dachu (budynek frontowy)
- ul. Babina 1 – remont dwóch pustostanów oraz wymiana instalacji elektrycznej w budynku mieszkalnym,
- ul. Grodzka 11 – remont pieca kaflowego,
- ul. Podgórze 8 – remont pieców kaflowych – 2 sztuki,
- ul. Stawiszyńska 33 – wymiana instalacji elektrycznej w lokalu mieszkalnym,
- ul. Warszawska 1-9 – remont pieców kaflowych – 2 sztuki oraz remont pustostanu.

Ponadto za kwotę 2.947.295 zł (w tym 873.099 zł dotacja przedmiotowa, 855.246 zł dotacja celowa) przeprowadzono prace remontowe w obiektach wpisanych do Gminnej ewidencji zabytków. Polegały one, m.in., na remontach pustostanów, wymianie stolarki, remoncie pieców i instalacji.

W roku 2016 w zabytkowych obiektach wykonano roboty za łączną kwotę 467.769,46 zł

(w tym koszty w wysokości 129.385,81 zł sfinansowano z dotacji celowej, 16.374,53 zł z dotacji przedmiotowej, a 322.009,12 zł ze środków własnych MZBM). Za kwotę tą wykonano :

- Al. Wolności 9a – remont dachu, elewacji i klatki schodowej;
- Al. Wolności 21 – wymiana drzwi zewnętrznych do budynku (szt. 2);
- ul. Babina 1 – wymiana stolarki okiennej w lokalu mieszkalnym (szt. 3);
- ul. Kościuszki 8 – remont płyt balkonowych (szt. 3);
- ul. Łazienna 13 – wymiana stolarki okiennej w lokalu mieszkalnym (szt. 2);
- ul. Stawiszyńska 33 – wymiana drzwi wejściowych do lokalu mieszkalnego (szt. 1) oraz remont pieca kaflowego;
- ul. Warszawska 1-9 – remont dwóch pustostanów.

Ponadto za kwotę 2.662.653,15 zł (w tym 952.162,21 zł z dotacji przedmiotowej, 797.213,89 zł z dotacji celowej, 913.277,05 ze środków własnych MZBM) przeprowadzono prace remontowe w obiektach wpisanych do Gminnej ewidencji zabytków. Polegały one m.in. na remoncie elewacji, pustostanów, dachów, płyt balkonowych, wymianie stolarki budowlanej, remoncie pieców kaflowych i instalacji elektrycznych. W 13 lokalach mieszkalnych wykonane zostało indywidualne ogrzewanie gazowe.

W grudniu 2016 roku rozpoczęte zostały również prace związane z remontem elewacji i modernizacją klatek schodowych w budynkach przy ul. Piekarskiej 6, Piekarskiej 7 i Targowej 24 oraz wymianą instalacji elektrycznej w 5 lokalach mieszkalnych. Trwa też II etap prac remontowych w budynku przy Al. Wolności 9a polegający na wykonaniu jego nowego podziału funkcjonalnego. Na realizację powyższych prac, których całkowite zakończenie przewiduje się do końca kwietnia 2017 roku, MZBM zaangażował własne środki finansowe w łącznej wysokości 1.099.573,80 zł (z czego 491.071,74 zł wyniesie koszt remontu budynku przy Al. Wolności 9a).

1.2. Przeprowadzenie prac remontowych w placówkach oświatowych zlokalizowanych w budynkach zabytkowych. (WE, WRI)

W 2015 roku w budynkach zabytkowych prowadzono następujące prace:

a) budynki objęte wpisem do rejestru zabytków:

- I Liceum Ogólnokształcące im. A. Asnyka, przy ul. Grodzkiej 1 - remont poszycia dachowego, naprawa komina – 3.936,00 zł, malowanie pomieszczeń (zakup farb w 2014 r. - 5.735,00 zł), zabezpieczenie elewacji przed niszczeniem przez ptaki – 1.389,90 zł.
- III Liceum Ogólnokształcące im. M. Kopernika przy ul. Kościuszki 10 – cyklinowanie podłóg i

schodów.

b) budynki ujęte w Gminnej Ewidencji Zabytków Miasta Kalisza:

- Gimnazjum nr 3 im. Polskich Noblistów: wymiana wykładzin na korytarzach I i II piętra; wymiana podłoża pod wykładzinami (koszt 36.952,40 zł); modernizacja szatni - kapitalny remont obejmował: zerwanie posadzki typu lastriko, wykonanie nowego podłoża - wylewka z ociepleniem oraz położenie płytek, szpachlowanie i malowanie ścian oraz sufitu (14.760,00 zł).

- Szkoła Podstawowa nr 12, przy ul. Jana Długosza 14: modernizacja dachu budynków dydaktycznego i sali gimnastycznej; wykonano następujące prace: demontaż istniejącego pokrycia dachowego i wykonanie nowego pokrycia z dachówki ceramicznej, wymiana łąt, kontrłąt oraz deskowania, obróbki blacharskie; montaż włazów dachowych, płotków przeciwsnieżnych, osłon kominowych oraz kominów wentylacyjnych; ocieplenie dachu budynku dydaktycznego wełną mineralną; koszt 384.799,964 zł.

Zadanie 1.3. Przeprowadzenie kompleksowych prac remontowo-konserwatorskich Mostu Kamiennego na rzece Prośnie objętego wpisem do rejestru zabytków, zgodnie z opracowaną dokumentacją konserwatorską i remontową. (ZDMiK)

Zadanie zrealizowane w latach 2013-2014.

Zadanie 1.3a. Prowadzenie prac inwestycyjnych i remontowych na obiektach mostowych oraz drogach położonych na obszarze objętym ochroną konserwatorską. (MZDiK)

W ramach powyższego zadania w 2015 r. zrealizowano:

Budowa zatoki autobusowej w ul. Legionów na odc. między ul. Przemysławą a ul. Handlową o nawierzchni z kostki brukowej betonowej gr. 8 cm, czerwonej – 114,00 m². Wydatkowano kwotę 89.465,57 zł.

Przebudowę sięgacza w ul. Sadowej w Kaliszu na ciąg pieszo-jezdny. Zakres prac obejmował wykonanie ciągu pieszo-jezdnego o długości 98,4 m i nawierzchni z kostki brukowej betonowej gr. 8 cm – 813,99 m² wraz z uzupełnieniem kanalizacji deszczowej, usunięcie kolizji z istniejącą infrastrukturą techniczną. Wydatkowano kwotę 183.825,71 zł.

Przebudowę ulicy Jasnej w Kaliszu. W ramach zadania przebudowano ulicę o długości 45,7 m, wykonując jezdnię o nawierzchni z betonu asfaltowego – 271,60 m², chodniki o nawierzchni z kostki brukowej betonowej typu „starobruk” koloru szarego – 108 m², miejsca postojowe o nawierzchni z kostki brukowej betonowej typu „starobruk” koloru czarnego – 121 m². Wydatkowano kwotę 92.701,80 zł.

Przebudowę Wału Staromiejskiego w Kaliszu na odcinku od ul. Częstochowskiej do ul. Bankowej. W ramach zadania wykonano na odcinku ok. 180 m ciąg pieszo-jezdny – 982 m², ścieżkę rowerową o nawierzchni z kostki brukowej betonowej - 511,1 m² oraz kanalizację deszczową odprowadzającą wody opadowe i roztopowe z terenu ulicy. Wydatkowano kwotę

385.626,38 zł.

Przebudowę ul. Niecałej. W ramach zadania wykonano: jezdnię o nawierzchni z kostki kamiennej 8/11 koloru szarego 1268,24 m² i z kostki kamiennej 7/9 koloru czarnego pow. 18,54 m²; miejsca postojowe o nawierzchni z kostki kamiennej 8/11 koloru czerwonego 189,34 m²; chodnik o nawierzchni z płyt kamiennych 50 x 50 pow. 557,50 m², i z kostki kamiennej ciętej i płomieniowanej 7/9 koloru szarego pow. 417,45 m². Wybudowana została nowa kanalizacja deszczowa, usunięto kolizje z istniejącą infrastrukturą techniczną. Prace budowlane przeprowadzone były na odcinku o długości ok. 220 m. Wydatkowano kwotę: 1.378.660,56 zł.

Na konto środków niewygasających z upływem 2015 r. przekazano kwotę 109.700,68 zł.

Budowa Zintegrowanego Systemu Zarządzania Ruchem Drogowym w Kaliszu - etap I.

Zakres prac obejmował m.in. przebudowę 18 skrzyżowań w zakresie nawierzchni jezdni oraz 23 sygnalizacji świetlnych wraz z budową kanalizacji teletechnicznej. Uruchomiono i skalibrowano podsystemy sterowania ruchem w zakresie m.in. rejestracji pojazdów przejeżdżających na czerwonym świetle, wykrywania pojazdów przeciążonych, wykrywania pojazdów poszukiwanych, video monitoringu skrzyżowań objętych systemem.

Zadanie realizowane w formule „zaprojektuj i zbuduj” w cyklu wieloletnim. Na powyższe zadanie Miasto Kalisz uzyskało dofinansowanie z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko na lata 2007-2013. Określona w umowie wysokość dofinansowania do kwoty: 16.291.813,66 zł. W roku 2015 wydatkowano kwotę 10.321 453,84 zł.

Przebudowa ciągu ulic: Poznańskiej, Harcerskiej, Górnośląskiej i Wrocławskiej. Zakres realizacji zadania obejmował przebudowę ciągu ulic o łącznej długości ponad 9 km i uwzględnił m.in.:

- a) kompleksową przebudowę ul. Poznańskiej (odcinek od Ronda Solidarności do ul. Harcerskiej) wraz z korektą pierścienia wokół wyspy centralnej na rondzie, budowę kanału deszczowego, przebudowę geometrii wjazdu na teren szpitala i skrzyżowania z ul. Korczak poprzez wydzielenie pasów lewoskrętu, poszerzenie wlotu ul. Poznańskiej w Al. Wojska Polskiego (do trzech pasów ruchu), wykonanie zatok postojowych, przebudowę oświetlenia ulicznego, wykonanie elementów infrastruktury poprawiającej bezpieczeństwo ruchu drogowego,
- b) kompleksową przebudowę ul. Harcerskiej wraz z poszerzeniem wlotu na Rogatce (do czterech pasów ruchu – lewoskręt w ul. Śródmiejską, dwa pasy ruchu na wprost, prawoskręt w ul. Górnośląską), wykonanie oświetlenia oraz elementów infrastruktury poprawiającej bezpieczeństwo ruchu drogowego,
- c) przebudowę nawierzchni jezdni, częściowo chodników wraz z wymianą krawężników i utwardzeniem nowych miejsc postojowych w ul. Górnośląskiej,

d) kompleksową przebudowę ul. Wrocławskiej na odcinku od al. Wojska Polskiego do granicy miasta z wykonaniem lewoskrętów, azyli dla pieszych, ścieżki rowerowej, obustronnych chodników i ciągów pieszo - rowerowych, zjazdów na posesje, budowę nowego oświetlenia ulicznego, budowę odcinków kanalizacji deszczowej, umieszczenie elementów infrastruktury poprawiające bezpieczeństwo ruchu drogowego. Wydatkowano kwotę 11.052.394,77 zł. Na powyższe zadanie Miasto Kalisz uzyskało dofinansowanie z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2007-2013. Określona w umowie wysokość dofinansowania do kwoty 18.903.649,04 zł.

W 2016 roku w ramach powyższego zadania wykonano :

- Przebudowę ul. Kruczej na odc. od ul. Staszica do ul. Polnej. W ramach zadania wykonano ciąg pieszo – jezdni o nawierzchni z kostki brukowej betonowej wraz z odwodnieniem, oświetleniem i usunięciem kolizji z podziemną infrastrukturą techniczną. Na zadanie wydatkowano kwotę 267.009,18 zł.

- Remont ul. Łódzkiej. Prace budowlane prowadzone były na odcinku o łącznej długości 1192 m - od ul. Warszawskiej do ul. Łęgowej. W ramach realizacji zadania wykonano rozbiórkę warstw bitumicznych nawierzchni jezdni oraz mocno zdegradowanych nawierzchni chodników, zjazdów na posesje i zatok autobusowych, zdemontowano stare latarnie oświetlenia ulicznego, uzupełniono odwodnienie wraz z wymianą zużytych elementów istniejącego odwodnienia. W wyniku przeprowadzonych prac remontowych, uzyskano nową bitumiczną nawierzchnię jezdni, chodników, zjazdów na posesje, miejsc postojowych i zatok autobusowych o nawierzchni z kostki brukowej betonowej oraz ścieżkę rowerową o nawierzchni bitumicznej. Zamontowano nowe energooszczędne (ledowe) oświetlenie uliczne. Zmieniono organizację ruchu na skrzyżowaniu ul. Łódzkiej ze Szlakiem Bursztynowym oraz przebudowano sygnalizację świetlną w ciągu remontowanego odcinka ulicy, w tym zmieniono sygnalizację świetłą na przejściu dla pieszych w rejonie ul. Więzienniej z ostrzegawczej na trójbarwną wzbudzaną przez pieszych i pojazdy. Łączny koszt wykonania robót budowlanych wyniósł 6.023.906,20 zł. Na realizację zadania uzyskano dofinansowanie w wysokości 2.640.777,00 zł. z rezerwy subwencji ogólnej budżetu państwa.

- Dostosowanie terenu i wjazdu do Żłobka nr 2 do wymogów przeciwpożarowych. W ramach zadania wykonano drogę dojazdową oraz miejsca postojowe o nawierzchni z kostki brukowej betonowej. Uzupełniono odwodnienie oraz usunięto kolizje z infrastrukturą techniczną. Wydatkowano kwotę 185.185,04 zł.

- Przebudowa mostu w ciągu ul. Chopina wraz z przebudową ulicy na odc. od ul. Kościuszki do ul. Piskorzewie. Zadanie realizowane w II etapach. Etap I – przebudowa ul. Chopina na odc. od ul. Piskorzewie do ul. Kościuszki. W ramach zadania wykonano bitumiczną nawierzchnię jezdni,

chodniki i zjazdy na posesję z płyt i kostek betonowych, przebudowę oświetlenia oraz uzupełnienie odwodnienia. Łącznie, przebudowę objęto odcinek o dł. ok. 300 m. Na zadanie wydatkowano kwotę 752.394,87 zł.

- Przebudowa ul. Asnyka na odc. od ul. Staszica do ul. Polnej w ramach Programu Rozwoju Dróg Osiedlowych. W ramach zadania wykonano nową jezdnię o nawierzchni bitumicznej, chodniki, zjazdy na posesje oraz miejsca postojowe o nawierzchni z kostki brukowej betonowej, uzupełniono odwodnienie, usunięto kolizje z infrastrukturą techniczną oraz wykonano nowe nasadzenia drzew. Na zadanie wydatkowano kwotę 421.058,63 zł.

- Budowa ul. Próżnej wraz z kanalizacją deszczową i usunięciem kolizji. Na powyższe zadanie wydatkowano kwotę 1.378.660,56 zł

1.4. MZOSZ – jednostka została zlikwidowana.

1.5. Bieżące utrzymanie zabytkowych budynków Ratusza oraz Villi Calisia objętych wpisem do rejestru zabytków, stanowiących siedziby Urzędu Miejskiego w Kaliszu. (WAG, WRI)

W latach 2014-2015 Wydział Rozbudowy Miasta i Inwestycji zrealizował następujące zadania:

- remont elewacji Ratusza (Główny Rynek 20) w następującym zakresie: uzupełnienie ubytków w tynku, malowanie, wymiana stolarki okiennej na wieży ratuszowej oraz w piwnicy, wymiana pokrycia dachowego wraz z rynnami, wykonanie izolacji pionowej i poziomej ścian fundamentowych, wykonanie izolacji stropu na ostatniej kondygnacji, montaż instalacji odgromowej, montaż iluminacji, renowacja godła złotem plakatowym, renowacja tarcz zegara, renowacja drzwi zewnętrznych. Koszt: 4.102.055,43 zł, w tym spoza budżetu Miasta 644.759,23 zł. Ponadto zadania były koordynowane przez specjalistę ds. Rewitalizacji. Koszt: 4.102.055,43 zł.

Ponadto w Ratuszu wykonano w 2015 roku następujące prace (WAG):

- wymianę posadzki na schodach prowadzących do archiwum Urzędu Miejskiego w Kaliszu, koszt 7.027,04 zł,
- odnowienie podłogi drewnianej w pomieszczeniach nr 67, 68, 69, 70 mieszczących się na III piętrze, koszt 7.530,00 zł,
- dostawa klimatyzacji wraz z montażem w pomieszczeniach nr 21 i 25, koszt 41.875,08 zł,
- drobne prace malarskie, wymiana wykładzin itp. 4.154,21 zł.

W roku 2016 w Ratuszu prowadzony był remont toalet na parterze.

W ramach zadania pn. Adaptacja pomieszczeń zabytkowego budynku ratusza miejskiego (piwnic, wnętrza wieży ratuszowej wraz z tarasem widokowym oraz patio) na ekspozycję poświęconą dziedzictwu historyczno - kulturowemu Kalisza i regionu w latach 2016-2017 realizowane jest zadanie pn. Dostosowanie budynku Ratusza Miejskiego w Kaliszu do potrzeb osób niepełnosprawnych. Wartość zadania wynosi 1.177.604,00 zł. W ramach tego zadania wykonano

windę w patio budynku Ratusza, przebudowano wejście do Ratusza od strony północno-wschodniej wraz z montażem platformy dla osób niepełnosprawnych. Ponadto w ramach "Adaptacji..." wykonano dokumentację projektową o łącznej wartości 41.574,00 zł (w tym 34.440,00 zł stanowi wydatki niewygasające 2015r. wydatkowane w 2016 r.)

Zadanie 1.6. Prowadzenie rewaloryzacji zespołów zabytkowej zieleni, objętych wpisem do rejestru zabytków. (WSRK, BR)

W ramach tego zadania w 2015 i 2016 prowadzono przygotowania do Rewaloryzacji Parku Miejskiego, nadzorowane od 2015 r. przez pracownika powołanego na stanowisko ds. Rewitalizacji (SR), a od lutego 2016 r. przez Biuro Rewitalizacji, będące jednostką organizacyjną Urzędu Miejskiego w Kaliszu.

1.7. Prowadzenie prac remontowo-konserwatorskich przy zachowanych fragmentach murów miejskich objętych wpisem do rejestru zabytków, zlokalizowanych na działkach, których właścicielem jest Miasto (WKST).

W celu pozyskania środków zewnętrznych, w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych AKO w 2015 r. przygotowana została fiszka projektowa: Rewaloryzacja średniowiecznych fortyfikacji obronnych miasta lokacyjnego w Kaliszu wraz z odtworzeniem ich przebiegu. REKONSTRUKCJA, EKSPOZYCJA I ARANŻACJA KONSERWATORSKA.

Celem projektu jest odtworzenie całego pierścienia średniowiecznych murów obronnych Kalisza i uczynienie wartości krajobrazu kulturowego Kalisza lokacyjnego, poprzez wyeksponowanie najciekawszych fragmentów zachowanych elementów fortyfikacji, udostępnienie odcinków murów dotychczas mało znanych i trudno dostępnych, ekspozycję i aranżację konserwatorską, ich częściową rekonstrukcję oraz przygotowanie na ich bazie, z zastosowaniem nowoczesnych metod i urządzeń multimedialnych, historycznej prezentacji pierścienia średniowiecznych murów obronnych Kalisza w przestrzeni miejskiej. Dopelnieniem będzie ustawienie w terenie plansz i napisów objaśniających, zaplanowanie i oznakowanie trasy turystycznej itp. Zachowany średniowieczny układ urbanistyczny drugiego po Poznaniu miasta w Wielkopolsce, stanie się wówczas zdecydowanie bardziej czytelny i turystycznie atrakcyjny.

Projekt swoim zakresem obejmuje:

1. Prace przygotowawcze poprzedzające opracowanie dokumentacji projektowej;
2. Właściwe prace konserwatorskie i restauratorskie zachowanych fragmentów murów i baszt;
3. Zagospodarowanie dla potrzeb turystycznych relikwów zamku Kazimierzowskiego i ich otoczenia, dostosowane dla potrzeb osób niepełnosprawnych;
4. Zagospodarowanie terenu wokół poszczególnych fragmentów zachowanych murów obronnych;

5. Rekonstrukcja fragmentów murów;
6. Opracowanie dokumentacji projektowej i realizacja;
7. Opracowanie koncepcji i dokumentacji technicznej dla potrzeb nowoczesnej historycznej ekspozycji plenerowej murów, systemu informacji turystycznej.

W 2016 r. wykonana została dokumentacja pn. Średniowieczne mury. Stan zachowania, przyczyny zniszczeń, program prac konserwatorskich, niezbędne badania konserwatorskie i architektoniczne, rewaloryzacja i ekspozycja (31.488,00 zł).

Ponadto wykonano dokumentację projektową pn. Zagospodarowanie baszty Dorotki wraz z przyległym terenem (24.600,00 zł).

1.8. Podjęcie działań zmierzających do rewaloryzacji budynku Miejskiej Biblioteki Publicznej przy ul. Łaziennej 6, objętego wpisem do rejestru zabytków. (MBP, WRI)

Zadania nie podjęto – nie zostało ujęte w budżetach Kalisza na 2015 rok. Wstępny koszt remontu, wyłącznie elewacji obiektu – 301.004,00 zł.

Zadanie 2. Dążenie do opracowania programu rewaloryzacji zabytkowego Parku Miejskiego. (WSRK, BR)

Od 2015 r. zadanie było realizowane przez pełnomocnika Prezydenta Miasta Kalisza ds. Rewitalizacji (SR), a od 1 stycznia 2016 r. przez Biuro Rewitalizacji, będące jednostką organizacyjną Urzędu Miejskiego w Kaliszu, a następnie jako Biuro Rewitalizacji w ramach Wydziału Strategii i Rozwoju.

W związku z wyborem przez mieszkańców Kalisza w ramach Funduszu Obywatelskiego 2014 r. do realizacji zadania pn. „Reaktywacja Parku Miejskiego” w 2015 r. SR gromadził niezbędne materiały oraz prowadził rozmowy ze Stowarzyszeniem Architektów Polskich Oddział w Poznaniu w kierunku zawarcie umowy i zlecenia SARP-owi przeprowadzenia konkursu na opracowanie koncepcji programowo-urbanistycznej i architektonicznej rewaloryzacji zabytkowego Parku Miejskiego w Kaliszu. Efektem konkursu ma być opracowanie wielobranżowej dokumentacji projektowej na rewaloryzację zabytkowego Parku Miejskiego. Z uwagi na wieloaspektowość sprawy oraz konieczność ścisłego przestrzegania procedur wynikających z prawa zamówień publicznych umowa nie została zawarta w ubiegłym roku i procedura będzie kontynuowana w 2016 r. W ramach tego zadania powstał Zespół ds. Parku Miejskiego złożony z wnioskodawców oraz urzędników, w ramach którego przygotowano wstępne wytyczne do konkursu.

W 2016 roku w ramach realizacji projektu „Park Miejski – reaktywacja” przeprowadzono konkurs

urbanistyczno-architektoniczny, w wyniku którego uzyskano koncepcję rewaloryzacji parku.

Zadanie 3. Dążenie do rewitalizacji kaliskiej Starówki – I etap – rewitalizacja płyty Głównego Rynku. (WRI, SR, BR)

Zadanie 3.1. Opracowanie, zgodnie z wytycznymi WKZ dokumentacji historyczno-architektonicznej, a następnie dokumentacji projektowej. (BR)

Wykonano dokumentację projektową rozbiórki dwóch podestów betonowych przed budynkiem Ratusza - wartość projektu 4.305,00zł (wydatki bieżące),

- Wykonano ww. rozbiórki - wartość rozbiórek 42.420,00 zł,
- Podpisano umowę na wykonanie prac badawczych i badań naukowych o charakterze archeologicznym na terenie placu Głównego Rynku (etap I wykonano w 2016 r., etap II planowany do wykonania do dnia 31.03.2017 r.) - wartość badań 331.200,00 zł - w 2016 r. wydatkowano środki za I etap w wysokości 165.600,00 zł, pozostała kwota płatna po wykonaniu etapu II w 2017 roku.

W 2016 r. Biuro Rewitalizacji przeprowadziło konsultacje społeczne dotyczące planowanej modernizacji Głównego Rynku. Wyniki konsultacji prezentujące oczekiwania mieszkańców odnośnie nowego zagospodarowania Rynku przekazano wykonawcy dokumentacji projektowej do wykorzystania w trakcie prac nad projektem. Podpisano umowę na wykonanie dokumentacji projektowej przebudowy nawierzchni płyty Głównego Rynku w Kaliszu (środki 2016 r. w wysokości 86.100,00 zł).

3.2. Przystąpienie do realizacji projektu rewitalizacji. (WRI, SR, BR)

W 2015 r. przystąpiono do konkursu organizowanego przez Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju (obecnie Ministerstwo Rozwoju) w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014-2020 „Modelowa rewitalizacja Miast”. Miasto Kalisz zakwalifikowało się do II etapu konkursu, w wyniku czego SR wziął udział w cyklu szkoleń i warsztatów, przybliżających zagadnienia związane z rewitalizacją miast i ich aspektów w sferze partycypacyjnej, społecznej, technicznej, przestrzennej i środowiskowej.

W 2016 r. Miasto pozyskało dotację na opracowanie Gminnego Programu Rewitalizacji dla Miasta Kalisza z Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego. Całkowity koszt projektu oszacowano na kwotę 249.540,00 zł, w tym dotacja: 224.586,00 zł. pochodząca w 85% z Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014-2020 i w 15% z budżetu państwa oraz wkład własny Miasta w wysokości 24.954,00 zł.

W 2016 r. przeprowadzono delimitację obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji, w czerwcu

wyznaczono obszar rewitalizacji. Następnie w lipcu podjęto uchwałę o przystąpieniu do opracowania Gminnego Programu Rewitalizacji (GPR) dla obszaru rewitalizacji Miasta Kalisza oraz rozpoczęto prace nad GPR-em. Wyłoniono wykonawców poszczególnych zadań projektowych, w tym eksperta ds. opracowania programu rewitalizacji, przeprowadzono badania ilościowe i jakościowe wśród interesariuszy rewitalizacji.

W latach 2015-2016 zrealizowano także modernizację podwórka kamienic – Grodzka 8-10, Chodyńskiego 5. W 2015 r. SR przygotował i zrealizował spotkanie konsultacyjne na podwórku dwóch kamienic u zbiegu Grodzkiej i A. Chodyńskiego pn. „Grodzka zmiana”. Było to działanie pilotażowe. Uzyskano szczegółowe wytyczne od mieszkańców do zaprojektowania przestrzeni ich podwórka. Efektem konsultacji było opracowanie przez WRI we współpracy z SR dokumentacji projektowej na zagospodarowanie przestrzeni podwórka. Koszt realizacji zadania w 2016 roku: 144.705,22 zł.

Zadanie 4. Dążenie do rewitalizacji obszarów i obiektów poprzemysłowych zlokalizowanych na terenie miasta. (WRI, SR, BR)

W latach 2015- 2016 w tym zakresie nie prowadzono działań.

Zadanie 5. Utrzymanie ograniczenia ruchu kołowego w obrębie kaliskiej Starówki. (ZDMiK)

Na powyższe zadanie w roku 2015 nie wydatkowano środków.

W 2016 roku została wyłączona z ruchu samochodowego ul. Śródmiejska (na odc. Franciszkańska –Złota) i ul. Złotej (na odc. Śródmiejska – Garbarska) z pozostawieniem możliwości dojazdu mieszkańców oraz w ograniczonym zakresie pojazdów służb miejskich i dostaw, jak również wjazdu dla rowerów (tzw. deptak). Związana z tym zmiana oznakowania poziomego i pionowego kosztowała 2.262,00 zł brutto. Zadanie finansowane z budżetu Miasta Kalisza.

W 2016 r. opracowano „Standardy dla projektantów, wykonawców i zarządców infrastruktury dla pieszych” i wprowadzono je zarządzeniem Prezydenta Miasta Kalisza do powszechnego stosowania w przestrzeni publicznej, ulic, chodników, skwerów i placów na terenie Miasta. Celem opracowania jest przede wszystkim stworzenie nowoczesnych i wygodnych dróg przeznaczonych dla wszystkich pieszych, w tym pieszych z niepełnosprawnościami, preferowanie ruchu pieszych i ograniczenie lub spowolnienie ruchu kołowego.

Zadanie 6. Zmiana sposobu użytkowania lub adaptacja nieużytkowanych obiektów zabytkowych będących własnością Miasta. (WGM, WRI, MZBM)

W latach 2015-2016 nie było obiektów zabytkowych stanowiących własność Miasta, których dotyczyły zmiany sposobu użytkowania.

Zadanie 7. Opracowanie i realizacja planu systematycznych kontroli stanu zachowania i sposobu użytkowania obiektów zabytkowych znajdujących się w zasobach komunalnych – w porozumieniu i z udziałem przedstawicieli Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków.

(WKST, PINB)

Pracownicy merytorycznych Wydziałów: Gospodarowania Mieniem, Kultury i Sztuki, Sportu i Turystyki, Rozbudowy Miasta i Inwestycji, Środowiska, Rolnictwa i Gospodarki Komunalnej – oraz przedstawiciele zarządców i jednostek podległych Miastu (MZBM, MZDiK) uczestniczyli wg właściwości w kontrolach i wizjach lokalnych prowadzonych przez Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków – Delegaturę w Kaliszu na terenie miasta Kalisza dotyczących obiektów:

- zabytkowych wpisanych do rejestru,
- obiektów i obszarów stanowiących elementy historycznego układu urbanistycznego miasta Kalisza,
- obiektów wobec których toczy się postępowanie administracyjne wszczęte w związku z wpisem do rejestru zabytków lub wykreśleniem z rejestru.

Ponadto każdorazowo pracownicy na stanowisku ds. ochrony zabytków w WKST uczestniczą w wizjach oraz komisjach powoływanych przez WUOZ - Delegaturę w Kaliszu w celu dokonania oceny przebiegu i odbioru prac przy obiektach zabytkowych wpisanych do rejestru dotowanych z budżetu Kalisza w danym roku. Przedstawiciele WKST brali udział w komisjach odbioru WOZ wykonanych na terenie miasta ratowniczych badań archeologicznych współfinansowanych z budżetu.

W latach 2015-2016 były to następujące obiekty:

- kościół pw. św. Wojciecha i św. Stanisława w związku z pracami remontowymi dachu nad prezbiterium kościoła oraz ratunkowymi pracami remontowymi przy dachu w obrębie nawy głównej od strony północnej oraz dachu sygnaturki,
- kaplica Ordęgów, ob. Kaplica św. Barbary wraz z otoczeniem przy ul. Szczypiornickiej 70 - w związku z III i IV etapem prac rewitalizacyjnych kaplicy, obejmujących remont elewacji oraz część prac we wnętrzu obiektu,
- budynek dawnego klasztoru kanoników laterańskich regularnych - obecnie dom parafialny - przy Parafii Katedralnej św. Mikołaja - w związku z remontem dachu na tym budynku oraz pracami konserwatorskimi przy ceglanej elewacji południowej,
- cmentarz ewangelicko-augsburski przy ul. Harcerskiej 2 - w związku z I etapem prac budowlanych związanych z odbudową muru zabytkowego cmentarza ewangelickiego,
- kościół poreformacki, obecnie Parafia Rzymskokatolicka św. Rodziny - w związku z remontem dachu i wymianą pokrycia dachowego oraz konserwacją obrazu B. Jatkowskiego przedstawiającego św. Dydaka ze zwieńczenia ołtarza bocznego,
- bazylika Wniebowzięcia NMP (św. Józefa) - w związku z pracami przy odsłonięciu i konserwacji gotyckiego wątku ceglanego na elewacjach płn.-zach oraz płn.-wsch. prezbiterium, zakrystii i skarbcza bazyliki oraz konserwacją i rekonstrukcją gotyckiego maswerku w elewacji płn.-wsch.

prezbiterium,

- kościół Nawiedzenia NMP w Kaliszu (ob. OO. Jezuitów) - w związku z I i II etapem prac remontowo-konserwatorskich kruchty zachodniej z korytarzem i przedsionkiem przy kościele w zakresie wymiany pokrycia dachów oraz izolacji ścian fundamentowych i naprawy ścian,
- kościół św. Wojciecha na Zawodziu - w związku z remontem pokrycia dachowego i wzmocnieniem więźby dachowej, konserwacją i impregnacją więźby dachowej i pokrycia,
- kamienica przy ul. Babina 2 w Kaliszu - w związku z remontem dachu budynku.

Zadanie 8. Podejmowanie starań o uzyskanie środków zewnętrznych na rewaloryzację zabytków stanowiących własność Miasta. (BOIPF -WSR)

Z prowadzonej przez Biuro Obsługi Inwestora i Pozyskiwania Funduszy ewidencji złożonych wniosków i realizowanych projektów wynika, iż złożonych zostało 5 wniosków o dofinansowanie projektów związanych z dziedzictwem kulturowym Miasta:

- Kalisz – miasto dobrej atmosfery;
- Rewaloryzacja Parku Miejskiego w Kaliszu. Zielona perła miasta – wczoraj i dziś;
- Renowacja wnętrza wieży ratuszowej wraz z tarasem widokowym w Kaliszu;
- Kalisz. Fragment średniowiecznego muru obronnego Miasta Kalisza XIV w. renowacja i zabezpieczenie odcinka zabytkowego muru obronnego Miasta Kalisza przy posesjach na ulicy Parczewskiego i Szklarskiej;
- Kalisz. Rogatka Wrocławska 1821 r. Prace konserwatorskie i zabezpieczające budynku Rogatki Wrocławskiej w Kaliszu.

W 2016 roku z prowadzonej przez Wydział Strategii i Rozwoju ewidencji złożonych wniosków i realizowanych projektów wynika, iż złożonych zostało 5 wniosków o dofinansowanie związane z dziedzictwem kulturowym miasta:

- Opracowanie Gminnego Programu Rewitalizacji dla Miasta Kalisza;
- Baszta Dorotka i przybasztowe mury - Centrum Kaliskich Baśni i Legend;
- Adaptacja pomieszczeń zabytkowego budynku Ratusza miejskiego na ekspozycję poświęconą dziedzictwu historyczno - kulturowego Kalisza i regionu;
- Kalisz, budynek I Liceum Ogólnokształcącego im. A. Asnyka 1819 r. Wymiana pokrycia dachowego, osuszenie i wykonanie izolacji ścian budynku I LO przy ul. Grodzkiej 1;
- 235 lat przemysłu fortepianomistrzowskiego w Kaliszu.

Zadanie 9. Zapewnienie właściwego utrzymania grobownictwa wojennego i miejsc pamięci narodowej, w szczególności prowadzenie prac remontowo-konserwatorskich przy historycznych nagrobkach i miejscach pamięci narodowej na kaliskich cmentarzach. (WSRK)

W 2015 roku wykonano następujące remonty obiektów cmentarnictwa wojennego i miejsc pamięci narodowej:

- naprawę osiemnastu płyt nagrobnych na Cmentarzu Żołnierzy Radzieckich uszkodzonych w wyniku aktu wandalizmu - 6.150,00 zł;
- naprawę posadzki wokół obelisku głównego na Cmentarzu Żołnierzy Radzieckich - 23.779,59 zł;
- renowację i naprawę obiektów (4 armat z podestami i schodów przy obelisku głównym) na Cmentarzu Żołnierzy Radzieckich - 8.950,00 zł;
- remont pomnika upamiętniającego zburzenie Kalisza przy ul. Podmiejskiej - 6.334,50 zł;
- naprawę i osadzenie 11 płyt nagrobnych na Cmentarzu Żołnierzy Radzieckich uszkodzonych w wyniku aktu wandalizmu - 2.650,00 zł;
- opracowanie kosztorysów inwestorskich i nakładczych dla robót remontowych alejki głównej na Cmentarzu Żołnierzy Radzieckich - 700,00 zł.

Ogółem koszt wymienionych wyżej działań wyniósł: 48.564,09 zł.

W 2016 roku wykonano następujące remonty obiektów cmentarnictwa wojennego i miejsc pamięci narodowej:

- remont alejki asfaltowej na Cmentarzu Żołnierzy Radzieckich - 45.268,85 zł,
- czyszczenie cokołu pomnika J. Piłsudskiego - 1.500 zł.

Ogółem koszt zadania wyniósł: 52.737,31 zł, w tym:

- udział środków Wojewody Wielkopolskiego - 50.000 zł
- udział budżetu Kalisza - 2.737,31 zł.

Zadanie 10. Wspieranie i uzupełnianie działań właścicieli zabytków poprzez dofinansowanie prowadzonych przez nich prac konserwatorskich, restauratorskich i robót budowlanych w ramach obowiązującej uchwały w sprawie określenia zasad udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków. (WKST)

Rada Miejska Kalisza dnia 22 maja 2014 roku podjęła uchwałę Nr XLVII/641/2014 w sprawie określenia zasad udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków, położonych lub znajdujących się na terenie miasta Kalisza, która opublikowana została w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego w dniu 28 maja 2014 roku pod pozycją 3323 i weszła w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

W 2015 roku w trybie ww. uchwały udzielone zostały dotacje celowe w łącznej wysokości 650.000,00 zł następującym podmiotom:

1. Rzymskokatolickiej Parafii Ordynariatu Polowego pw. św. Wojciecha i św. Stanisława - na remont dachu kościoła pw. św. Wojciecha i św. Stanisława - I etap - dach nad prezbiterium - w wysokości 90.000,00 zł,
2. Parafii Rzymskokatolickiej pw. Podwyższenia Krzyża Świętego – na rewaloryzację Kaplicy Ordęgów, obecnie Kaplicy św. Barbary przy ul. Szczypiornickiej 70 wraz z otoczeniem - III etap – remont elewacji - w wysokości 70.000,00 zł,
3. Parafii Rzymskokatolickiej św. Mikołaja (Parafii Katedralnej) - na kontynuację remontu dachu na zabytkowym budynku domu parafialnego (dawnego klasztoru kanoników laterańskich regularnych) przy Parafii Katedralnej św. Mikołaja - w wysokości 100.000,00 zł,
4. Parafii Ewangelicko-Augsburskiej – na prace budowlane związane z odbudową muru zabytkowego cmentarza ewangelickiego położonego w Kaliszu przy ul. Harcerskiej 2 - I etap - w wysokości 40.000,00 zł,
5. Parafii Rzymskokatolickiej św. Rodziny – na prace remontowo-konserwatorskie przy dachu kościoła poreformackiego, obecnie Parafii Rzymskokatolickiej św. Rodziny przy ul. Śródmiejskiej 43 w Kaliszu - w wysokości 150.000,00 zł,
6. Parafii Rzymskokatolickiej Wniebowzięcia NMP (św. Józefa) – na odsłonięcie i konserwację gotyckiego wątku ceglanego na elewacjach płu.-zach oraz płu.-wsch. prezbiterium, zakrystii i skarbcza Bazyliki - w wysokości 100.000,00 zł,
7. Domowi Zakonnemu Towarzystwa Jezusowego (Księża Jezuici) – na prace remontowo-konserwatorskie kruchty zachodniej z korytarzem i przedsionkiem przy kościele pw. Nawiedzenia NMP (OO. Jezuici) w Kaliszu – I etap - prace remontowo-konserwatorskie dachów kruchty zachodniej z korytarzem i przedsionkiem - w wysokości 100.000,00 zł.

Z budżetu Kalisza na 2016 rok udzielone zostały dotacje celowe w wysokości 580.000,00 zł wymienionym poniżej beneficjentom.

1. Parafii Rzymskokatolickiej pw. św. Gotarda - na prace konserwatorsko-remontowe zabytkowego kościoła św. Wojciecha na Zawodziu - remont pokrycia dachowego i wzmocnienie więźby dachowej, konserwacja i impregnacja więźby dachowej i pokrycia - w wysokości 80.000,00 zł.
2. Domowi Zakonnemu Towarzystwa Jezusowego (Księża Jezuici) - na prace remontowo-konserwatorskie kruchty zachodniej z korytarzem i przedsionkiem przy kościele pw. Nawiedzenia NMP (OO. Jezuici) w Kaliszu - II etap - izolacja ścian fundamentowych i naprawa ścian - w wysokości 60.000,00 zł.
3. Parafii Rzymskokatolickiej Wniebowzięcia NMP (św. Józefa) – na konserwację i rekonstrukcję gotyckiego maswerku w elewacji płu.-wsch. prezbiterium bazyliki

- kolegiackiej - w wysokości 100.000,00 zł,
4. Filipowi Meysztowiczowi, właścicielowi zabytkowej kamienicy przy ul. Babina 2 w Kaliszu - na remont dachu budynku mieszkalnego wielorodzinnego przy ul. Babina 2 - w wysokości 60.000,00 zł.
 5. Parafii Rzymskokatolickiej pw. św. Mikołaja (Parafii Katedralnej) - na prace konserwatorskie przy elewacji południowej i zachodniej zabytkowego budynku domu parafialnego (dawnego klasztoru kanoników laterańskich regularnych) przy Parafii Katedralnej św. Mikołaja - w wysokości 110.000,00 zł,
 6. Parafii Rzymskokatolickiej pw. Podwyższenia Krzyża Świętego - na rewaloryzację Kaplicy Ordęgów, obecnie Kaplicy św. Barbary przy ul. Szczypiornickiej 70 wraz z otoczeniem - IV etap - remont wnętrza - w wysokości 60.000,00 zł,
 7. Parafii Rzymskokatolickiej pw. św. Rodziny - na interwencyjne i zabezpieczające prace konserwatorskie trzech barokowych obrazów Bonifacego Jatkowskiego ze zwieńczeń trzech ołtarzy bocznych kościoła poreformackiego – I etap obraz św. Dydaka w wysokości 10.000,00 zł.
 8. Rzymskokatolickiej Parafii Ordynariatu Polowego pw. św. Wojciecha i św. Stanisława - na ratunkowe prace remontowe przy dachu kościoła - w obrębie nawy głównej od strony północnej oraz dachu sygnaturki - w wysokości 100.000,00 zł.

Zadanie 11. Współpraca samorządu ze związkami wyznaniowymi, będącymi właścicielami i zarządcami zabytków sakralnych (kościół, zespoły kościelno-klasztorne, cmentarze), umożliwiającą wspieranie ich działań przy podejmowaniu niezbędnych prac konserwatorskich, restauratorskich i robót budowlanych. (WKST)

Kaliski samorząd kontynuował prowadzoną współpracę z przedstawicielami związków wyznaniowych będących właścicielami i zarządcami zabytków sakralnych (kościół, zespoły kościelno - klasztorne, cmentarze), mającą na celu wspieranie działań przy podejmowaniu niezbędnych prac konserwatorskich, restauratorskich i robót budowlanych.

W latach 2015-2016 były to parafie rzymskokatolickie – Wniebowzięcia NMP (Sanktuarium św. Józefa), Katedralna św. Mikołaja, św. Rodziny, Podwyższenia Krzyża Świętego, św. Gotarda, Parafia Ordynariatu Polowego św. Wojciecha i Stanisława, Klasztor OO. Franciszkanów, Dom Zakonny Ojców Jezuitów oraz Parafia Ewangelicko-Augsburska w Kaliszu.

Zadanie 12. Współpraca z właścicielami zabytkowych cmentarzy położonych przy kaliskiej Rogatce, stowarzyszeniami zajmującymi się statutowo ochroną i opieką nad dziedzictwem kulturowym oraz WUOZ w celu wypracowania skutecznych form zachowania i ochrony

integralności tych nekropolii. (WKST)

Podczas podsumowania 15. kwesty w 2015 r. społecznościom czterech kaliskich szkół: Gimnazjum nr 4 im. Marii Dąbrowskiej, I LO im. Adama Asnyka, II LO im. Tadeusza Kościuszki oraz V LO im. Jana III Sobieskiego powierzono opiekę nad obiektami poddanymi w latach ubiegłych pracom remontowo-konserwatorskim, sfinansowanym ze środków pochodzących z kwest. Są to następujące zabytki z cmentarzy przy Rogatce: kaplica Rodziny Repphanów z nekropolii ewangelickiej; grobowiec Henryka Mikołaja Milera (1839-1921) - powstańca styczniowego, adiutanta generałów Edmunda Taczanowskiego i Józefa Hauke-Bosaka z rzymskokatolickiej nekropolii; kaplica Żuczkowskich, gdzie pochowana została Zofia Hieropolitańska - zasłużona dla kaliskiego muzealnictwa oraz grobowiec kaliskich rodzin - Katasanowów, Myszkiewiczów i Grabowskich, gdzie spoczywają także doczesne szczątki ostatniego z tzw. Greków kaliskich, znanego księgarza Jana Rayko (Rajko) – Grabowskiego z nekropolii prawosławnej.

Kierunek działań 2.

Wspieranie inicjatyw sprzyjających wzrostowi środków finansowych na opiekę nad zabytkami.

Zadanie 1. Stosowanie zwolnień od podatku od nieruchomości w odniesieniu do budynków i gruntów wpisanych indywidualnie do rejestru zabytków, pod warunkiem ich utrzymania i konserwacji zgodnie z przepisami o ochronie zabytków, z wyjątkiem zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej (zgodnie z art. 7 ust 1 pkt 6 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (t.j.: Dz. U. Z 2006 r. Nr 121, poz. 844 z późn. zm.) (WF)

W latach 2015-2016 realizowano zwolnienia od podatku od nieruchomości budynków i gruntów wpisanych indywidualnie do rejestru zabytków zgodnie z art. 7 ust.1 pkt 6 ustawy z dnia 12 stycznia 1991r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2014r. poz. 849 z późn.zm.). Na podstawie tego przepisu zwolnienie obejmuje grunty i budynki wpisane indywidualnie do rejestru zabytków, pod warunkiem ich utrzymania i konserwacji, zgodnie z przepisami o ochronie zabytków, z wyjątkiem części zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej. W 2015 roku zwolnieniem objęto 26 kamienic na łączną kwotę 15.343,77 zł oraz grunty na kwotę 754,54 zł.

Poniżej wykaz nieruchomości zwolnionych od podatku:

L.p.	ADRES NIERUCHOMOŚCI
1.	Aleja Wolności 16
2.	Aleja Wolności 19
3.	ul. Babina 1
4.	ul. Babina 2 - dwa obiekty
5.	ul. Babina 9

6.	ul. Babina 19
7.	ul. Główny Rynek 3
8.	ul. Główny Rynek 4
9.	ul. Kadecka 1
10.	ul. Kazimierza Pułaskiego 16
11.	ul. Kazimierza Pułaskiego 18
12.	ul. Tadeusza Kościuszki 9
13.	ul. Mostowa 4

14.	ul. Niecała 4
15.	ul. Niecała 5
16.	ul. Niecała 8
17.	ul. Nowy Świat 8
18.	ul. Podgórze 8
19.	Plac Jana Kilińskiego 2

20.	ul. Śródmiejska 4
21.	ul. Śródmiejska 13
22.	ul. Śródmiejska 33
23.	ul. Świętego Stanisława 9
24.	ul. Zamkowa 13
25.	ul. Zamkowa 21

- Grunty wpisane indywidualnie do rejestru zabytków, zwolnione od podatku:

–

Lp.	ADRES NIERUCHOMOŚCI
1.	Niecała 5
2.	Niecała 8

W 2016 roku zwolnieniem objęto 24 kamienice na łączną kwotę 14.330,72 zł oraz grunty na kwotę 302,25 zł. Poniżej wykaz nieruchomości zwolnionych od podatku:

L.p.	ADRES NIERUCHOMOŚCI
1.	Aleja Wolności 16
2.	ul. Babina 1
3.	ul. Babina 2 - dwa obiekty
4.	ul. Babina 9
5.	ul. Babina 19
6.	ul. Główny Rynek 3
7.	ul. Główny Rynek 4
8.	ul. Kadecka 1
9.	ul. Kazimierza Pułaskiego 18
10.	ul. Tadeusza Kościuszki 9
11.	ul. Mostowa 4
13.	ul. Niecała 5
14.	ul. Niecała 8
15.	ul. Nowy Świat 8
16.	Plac Jana Kilińskiego 2
17.	ul. Śródmiejska 4
18.	ul. Śródmiejska 13
19.	ul. Śródmiejska 14
20.	ul. Śródmiejska 33
21.	ul. Świętego Stanisława 9
22.	ul. Zamkowa 13
23.	ul. Zamkowa 21

Grunty wpisane indywidualnie do rejestru zabytków, zwolnione od podatku od nieruchomości w ramach w/w ustawy.

Lp.	ADRES NIERUCHOMOŚCI
1.	Niecała 5

Zadanie 2. Stosowanie zwolnień od podatku od nieruchomości budynków wielorodzinnych stanowiących zabytkową substancję Miasta, w których dokonano remontu co najmniej jednej ściany zewnętrznej lub dachu pokrytego dachówką (w ramach uchwały Nr LVI/758/2010 Rady Miejskiej Kalisza z dnia 28 października 2010 r. w sprawie zwolnień od podatku od nieruchomości). (WF)

Właściciele kamienic niewpisanych do rejestru zabytków, a stanowiących zabytkową substancję Miasta mieli możliwość skorzystania z ulgi w ramach uchwały Nr LVI/758/2010 Rady Miejskiej Kalisza z dnia 28 października 2010 roku w sprawie zwolnień od podatku od nieruchomości. Na mocy tej uchwały zwalnia się od podatku od nieruchomości na okres pięciu lat budynki wielorodzinne, w których dokonano remontu co najmniej jednej ściany zewnętrznej lub dachu pokrywanego dachówką. Zwolnienie dotyczy również budynków, w których prowadzona jest działalność gospodarcza.

W 2015 r. zwolnieniem z ww uchwały objęto 25 kamienic na łączną kwotę 48.158,41 zł wg poniższego wykazu.

Lp.	ADRES NIERUCHOMOŚCI
1.	Aleja Wolności 3
2.	Bankowa 4
3.	Bankowa 5
4.	Bankowa 7
5.	Franciszkańska 7
6.	Główny Rynek 2
7.	Główny Rynek 8
8.	Główny Rynek 17
9.	Górnośląska 36A
10.	Kazimierza Pułaskiego 32-40
11.	Kazimierza Pułaskiego 42
12.	Nowy Świat 31
13.	Plac Św. Józefa 8
14.	Śródmiejska 11
15.	Śródmiejska 22
16.	Śródmiejska 31
17.	Śródmiejska 35

18.	Wał Staromiejski 12
19.	Wał Staromiejski 14
20.	Wał Staromiejski 16
21.	Wał Staromiejski 18
22.	Wspólna 8
23.	Zamkowa 6
24.	Zamkowa 9
25.	Zgodna 3

Ze zwolnienia na mocy ww uchwały w 2015 roku skorzystali także właściciele trzech kamienic wpisanych indywidualnie do rejestru zabytków (na kwotę 24.301,30 zł).

Lp.	ADRES NIERUCHOMOŚCI
1.	ul. Gabriela Narutowicza 2
2.	ul. Śródmiejska 14
2.	ul. Śródmiejska 25

Ponadto w 2016 roku właściciele kamienic niewpisanych do rejestru zabytków, a stanowiących zabytkową substancję Miasta mieli możliwość skorzystania z ulgi w ramach uchwały Nr XLVI/628/2014 z dnia 23 kwietnia 2014 roku w sprawie zwolnień od podatku od nieruchomości zmieniającej uchwałę Nr LVI/758/2010 Rady Miejskiej Kalisza z dnia 28 października 2010 roku. Na mocy tej uchwały zwalnia się od podatku od nieruchomości na okres pięciu lat budynki wielorodzinne, w których dokonano remontu co najmniej jednej ściany zewnętrznej lub dachu pokrywanego dachówką. Zwolnienie dotyczy również budynków, w których prowadzona jest działalność gospodarcza.

W 2016 r. zwolnieniem z ww uchwały objęto 34 kamienice. Wg poniższego wykazu:

Lp.	ADRES NIERUCHOMOŚCI
1.	Aleja Wolności 3
2.	Aleja Wolności 18
3.	Adama Chodyńskiego 3
4.	Alfonsa Parczewskiego 4
5.	Bankowa 4
6.	Bankowa 5
7.	Bankowa 7
8.	Franciszkańska 7
9.	Główny Rynek 2
10.	Główny Rynek 4
11.	Główny Rynek 8
12.	Główny Rynek 17
13.	Górnośląska 36A
14.	Kazimierza Pułaskiego 32-40
15.	Kazimierza Pułaskiego 42
16.	Łazienna 11
17.	Nowy Rynek 7
18.	Nowy Świat 31
19.	Plac Jana Kilińskiego 11
20.	Plac Św. Józefa 8
21.	Sukiennicza 6
22.	Śródmiejska 11
23.	Śródmiejska 22

24.	Śródmiejska 31
25.	Śródmiejska 35
26.	Wał Staromiejski 12
27.	Wał Staromiejski 14
28.	Wał Staromiejski 16
29.	Wał Staromiejski 18
30.	Wspólna 8
31.	Zamkowa 1
32.	Zamkowa 6
33.	Zamkowa 9
34.	Zgodna 3

Ze zwolnienia na mocy ww uchwały w 2016 roku skorzystali także właściciele dwóch kamienic wpisanych indywidualnie do rejestru zabytków (na kwotę 14.206,35 zł.).

Lp.	ADRES NIERUCHOMOŚCI
1.	ul. Gabriela Narutowicza 2
2.	ul. Śródmiejska 25

Łączna kwota tego zwolnienia 91.098,73 zł.

Zadanie 3. Współpraca z organizacjami pozarządowymi, mająca na celu realizację zadań ważnych dla społeczności lokalnej o charakterze gospodarczym, społecznym, kulturalnym, sportowym czy innym. (BOIPF - WSSM)

W 2015 roku Biuro przekazywało organizacjom pozarządowym informacje o ogłaszanych konkursach, procedurach ubiegania się o datacje na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach (zamieszczanie informacji na stronie internetowej www.kalisz.pl, zakładka „organizacje pozarządowe”). Konsultowano założenia projektowe oraz zapisy w formularzach ofertowych. Ponadto Centrum Organizacji Pozarządowych działające w strukturze Biura Obsługi Inwestora i Partnera Społecznego – następnie Biuro Obsługi Inwestora i Pozyskiwania Funduszy - prowadziło harmonogram konkursów, który dostępny jest na stronie internetowej oraz wywieszany jest na tablicach informacyjnych znajdujących się w Budynkach Kaliskiego Inkubatora Przedsiębiorczości oraz Urzędu Miejskiego przy ulicy Kościuszki. Prowadzona była także dystrybucja mailowa do organizacji pozarządowych informacji o ogłaszanych naborach.

Zarządzeniem Prezydenta Miasta Kalisza nr 512/2015 od dnia 1 listopada 2015 roku Centrum Organizacji Pozarządowych podlega Wydziałowi Spraw Społecznych i Mieszkaniowych i nadal realizuje zadania w powyższym zakresie.

Zadanie 4. Poszukiwanie inwestorów i funduszy dla rozwoju Miasta. (BOIPF, WSR)

W 2015 r. Biuro Obsługi Inwestora i Pozyskiwania Funduszy przekazało 38 ofert terenów inwestycyjnych potencjalnym inwestorom. Tereny, jakimi byli zainteresowani, to przede wszystkim działki niezabudowane z przeznaczeniem pod zabudowę usługowo-produkcyjną, o wielkościach ok. 3 tys. m² oraz 10-15 ha. Cztery postępowania zakończono pomyślnie - trzech inwestorów zakupiło tereny inwestycyjne, jeden zakończył inwestycję. Biuro prowadziło obsługę poinwestycyjną dla przedsiębiorców działających w Kaliszu.

W 2016 r. Biuro Obsługi Inwestora i Pozyskiwania Funduszy/Wydział Strategii i Rozwoju

przekazało 36 ofert terenów inwestycyjnych potencjalnym inwestorom. Tereny, jakimi byli zainteresowani to przede wszystkim działki niezabudowane z przeznaczeniem pod zabudowę usługowo-produkcyjną, o wielkościach do 5000 m².

Zadanie 5. Współpraca organizacyjna i merytoryczna z organizatorami zbiórek publicznych przeznaczonych na ratowanie zabytkowych kaliskich cmentarzy. (WKST)

Nieprzerwanie, począwszy od 2001 r., Miasto udziela pomocy organizacyjnej i merytorycznej kaliskiemu Oddziałowi PTTK przy przygotowaniu i przeprowadzaniu dorocznych zbiórek publicznych. Przedstawiciele Urzędu Miejskiego wspólnie z PTTK O/Kalisz oraz upoważnionym pracownikiem kaliskiej Delegatury Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków uczestniczą w wytypowaniu obiektów przeznaczonych do przeprowadzenia prac konserwatorskich i zabezpieczających, przygotowują materiały informacyjne o zabytkowych obiektach, które poddane będą pracom konserwatorskim ze środków pozyskanych podczas zbiórek, a także uczestniczą w odbiorach prac przy zabytkach sztuki sepulkralnej.

Na stronie www.kalisz.pl zamieszczane są bieżące informacje dotyczące kwest oraz materiały służące upowszechnianiu wśród społeczności lokalnej wiedzy o dziedzictwie kulturowym i integracji kaliszczan wokół idei ochrony zabytkowych nekropolii. Dzięki pomocy logistycznej Straży Miejskiej możliwe jest sprawne prowadzenie kwest w dniu 1 listopada oraz zabezpieczenie i transport zebranych środków finansowych.

1 listopada 2015 roku kaliska kwesta na ratowanie zabytkowych nagrobków odbyła się po raz 15. Zebrano 12.540,58 zł. Jest to kwota największa ze zgromadzonych w minionych latach. Wolontariusze – wśród których byli politycy, samorządowcy, dziennikarze, harcerze, aktorzy - zbierali datki na kontynuację restauracji grobowca Henryka Mikołaja Milera (1839-1921) - powstańca styczniowego, adiutanta generałów Edmunda Taczanowskiego i Józefa Hauke-Bosaka - który znajduje się na cmentarzu rzymskokatolickim przy ul. Górnośląskiej. W czasie piętnastoletniej historii akcji kwestujący zebrali niemal sto tysięcy złotych, które zostały przeznaczone na renowację kaliskich zabytkowych nekropolii.

Celem 16. kwesty było zebranie funduszy na konserwację tablicy Leona Nieszkowskiego (1778-1835) wmurowanej w parkan okalający cmentarz ewangelicki przy ul. Harcerskiej. Został on wytypowany w porozumieniu z Wojewódzkim Urzędem Ochrony Zabytków Delegatura w Kaliszu i Parafią Ewangelicko-Augsburską w Kaliszu. Zebrano 8.183,51 zł. Pozyskane środki finansowe umożliwią PTTK rozpoczęcie wiosną prac remontowych na podstawie opracowanej dokumentacji projektowej.

Kierunek 3.

Współpraca z właścicielami zabytków położonych na terenie Kalisza mająca na celu poprawę

ich stanu zachowania.

Zadanie 1. Bieżące zamieszczanie na stronie internetowej Miasta dostępnych samorządowi informacji dotyczących możliwości pozyskiwania zewnętrznych środków finansowych, ułatwiających właścicielom i zarządom obiektów zabytkowych terminowe i prawidłowe składanie stosownych wniosków w dziedzinie dziedzictwa kulturowego miasta. (WKST, BOIPF-WSR)

W celu ułatwienia właścicielom i zarządom obiektów wpisanych do rejestru zabytków dostępu do aktualnych informacji o możliwościach aplikowania o zewnętrzne środki finansowe na prowadzenie prac konserwatorskich, restauratorskich i robót budowlanych oraz terminowego i prawidłowego składania wniosków o udzielenie dotacji, Miasto Kalisz zamieszcza na swojej witrynie internetowej bieżące informacje dotyczące podmiotów uprawnionych do udzielania dotacji, programach, terminach naboru wniosków oraz wszelkie inne dane, które pozwolą właścicielom i zarządom zgromadzić wymagane dokumenty i sporządzić wniosek.

W latach 2015-2016 informowano o możliwości uzyskania dofinansowania na prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane z budżetu samorządu województwa wielkopolskiego, Wielkopolskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków, a także w ramach programów Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

Informacje te zostały opublikowane na stronie internetowej www.kalisz.pl w zakładce aktualności oraz w zakładce organizacje pozarządowe.

W 2015 r. dotacje celowe na realizację zadań w zakresie ochrony zabytków i opieki nad zabytkami z budżetu samorządu Województwa Wielkopolskiego otrzymali następujący beneficjenci:

1. Rzymskokatolicka Parafia Ordynariatu Polowego pw. św. Wojciecha i św. Stanisława w Kaliszu, ul. Kolegialna 2, 62-800 Kalisz - w wysokości 14.000,00 zł - na remont dachu kościoła pw. św. Wojciecha i św. Stanisława w Kaliszu przy ul. Kolegialnej 2 – I etap - nad prezbiterium.
2. Rzymskokatolicka Parafia Wniebowzięcia NMP (św. Józefa), 62-800 Kalisz - w wysokości 8.459,00 zł na odsłonięcie i konserwację gotyckiego wątku ceglanego na elewacjach płu.- zach. oraz płu.-wsch. prezbiterium, zakrystii i skarbcza Bazyliki.

W 2016 r. dotacje celowe na realizację zadań w zakresie ochrony zabytków i opieki nad zabytkami z budżetu Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego otrzymali następujący beneficjenci:

1. Rzymskokatolicka Parafia Ordynariatu Polowego pw. św. Wojciecha i św. Stanisława w Kaliszu - w wysokości 100.000,00 zł - na remont dachu kościoła pw. św. Wojciecha i

św. Stanisława w Kaliszu przy ul. Kolegialnej 2 – II etap połączyć północną dachówkę nad nawą główną i sygnaturka.

2. Parafia Katedralna św. Mikołaja (XIII w.) - w wysokości 160.000,00 zł na prace konserwatorskie i restauratorskie elewacji wschodniej prezbiterium kościoła.

Ponadto - w ramach zadania 1. - Wydział Strategii i Rozwoju przygotował informacje o prowadzonych przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu naborach wniosków na preferencyjne pożyczki dla osób fizycznych. Jednym z programów, na który został ogłoszony nabór dotyczy rewaloryzacji parków i ogrodów zabytkowych. Informacja została opublikowana na stronie internetowej www.kalisz.pl w zakładce aktualności. Przygotowano także poradnik „Finansowanie remontów kamienic. Poradnik dla właścicieli i zarządców nieruchomości”, który zamieszczono na stronie internetowej www.rewitalizacjakalisz.pl.

Zadanie 2. Doradztwo dla właścicieli i zarządców obiektów zabytkowych w zakresie możliwości pozyskania środków finansowanych z budżetu Miasta Kalisza w trybie uchwały Nr XLVII/641/2014 Rady Miejskiej Kalisza z dnia 22 maja 2014 roku w sprawie określenia zasad udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków, położonych lub znajdujących się na terenie miasta Kalisza. (WKST)

Właściciele i zarządcy obiektów zabytkowych, zgłaszający się do merytorycznego Wydziału Kultury i Sztuki, Sportu i Turystyki z zapytaniami czy prośbą o pomoc, w tym sprawdzenie kompletności i prawidłowości wypełnienia wniosków składanych w trybie uchwały Rady Miejskiej Kalisza Nr XLVII/641/2014 udzielenie dotacji z budżetu Kalisza na prace remontowe, konserwatorskie obiektów zabytkowych, położonych lub znajdujących się na terenie miasta Kalisza, w miarę możliwości organizacyjnych Urzędu uzyskują niezbędne informacje dot. wypełniania wniosków i kompletowania wymaganych załączników. Także w Biurze Rewitalizacji właściciele i zarządcy nieruchomości mogą uzyskać informacje w tej sprawie.

Zadanie 3: Doradztwo dla organizacji pozarządowych w pozyskiwaniu funduszy zewnętrznych na zachowanie i utrzymywanie dziedzictwa kulturowego. (BOIPS, WSSM)

Biuro Obsługi Inwestora i Partnera Społecznego do dnia 31 października 2015 r. wspierało organizacje pozarządowe w pozyskiwaniu środków z funduszy zewnętrznych. Doradztwo w kwestiach związanych z poszukiwaniem źródeł dofinansowania itp. prowadzone było przez Centrum Organizacji Pozarządowych, które powstało w ramach projektu pn. "Wspólnie budujemy kapitał społeczny Kalisza – wdrożenie standardów współpracy NGO i JST" współfinansowanego

przez Europejski Fundusz Społeczny.

W 2016 roku zadanie to zostało przejęte przez Wydział Spraw Społecznych i Mieszkaniowych. Jest realizowane przez Centrum Organizacji Pozarządowych, które powstało w ramach projektu pn. „Wspólnie budujemy kapitał społeczny Kalisza – wdrożenie standardów współpracy NGO i JST”.

Zadanie 4. Współpraca z zarządcami obiektów zabytkowych położonych na terenie Kalisza, będących własnością samorządu województwa wielkopolskiego, w których prowadzona jest działalność kulturalna – Teatr im. W. Bogusławskiego, Muzeum Okręgowe Ziemi Kaliskiej, Centrum Kultury i Sztuki – mająca na celu należyte ich utrzymanie i wyeksponowanie. (WKST)

W latach 2015-2016 zarządcy obiektów zabytkowych położonych na terenie miasta Kalisza będących własnością województwa wielkopolskiego nie występowali o wsparcie samorządu projektów mających na celu zachowanie i eksponowanie tychże obiektów.

Kierunek 4.

Podejmowanie działań zwiększających atrakcyjność zabytków na potrzeby społeczne, turystyczne i edukacyjne.

Zadanie 1. Bieżące utrzymanie zabytkowych zespołów zieleni miejskiej, zgodnie z *Programem ochrony środowiska dla Kalisza na lata 2011-2014 z perspektywą do roku 2018* w części dotyczącej ochrony zasobów przyrody, w tym zieleni miejskiej. (WSRK)

W 2015 r. przyjęto aktualizację Programu ochrony środowiska dla Kalisza na lata 2015-2018 z perspektywą do roku 2022. Celem programu pozostaje wciąż ochrona i zachowanie zasobów przyrody, w tym zieleni miejskiej. Jednym z kierunków działań jest zachowanie istniejących zasobów zieleni.

Zakres rzeczowy bieżącego utrzymania zabytkowych zespołów zieleni obejmuje przede wszystkim pielęgnację roślin, koszenie trawy, grabienie liści, odchwaszczanie, przycinanie żywopłotów, usuwanie suchych drzew, wywóz odpadów, itp.

W 2015 r. realizacja tego zadania przedstawia się odpowiednio:

- bieżące utrzymanie Parku Miejskiego - 186.309,21 zł;
- bieżące utrzymanie centrum zabytkowego – Planty Miejskie, al. Wolności, klomb przed ratuszem, bulwar nadrzeczny, ul. Wodna, zieleniec przy kościele OO. Franciszkanów – 147.890 zł;
- bieżące utrzymanie zieleni w parku podworskim w Szczypiornie - 21.829,50 zł;
- bieżące utrzymanie zieleni w parku podworskim im. Rodziny Wiłkomirskich na Majkowie - 27.732,93 zł.

Ponadto, w związku z utratą wartości dekoracyjnych i użytkowych wycięto - na podstawie decyzji

Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków - 4 lipy rosnące wokół budynku ratusza. W ich miejsce dokonano nasadzeń zastępczych 4 drzew z gatunku lipa drobnolistna. Przeznaczono na ten cel kwotę 10.497,60 zł.

Z kolei na terenie Parku na Majkowie posadzono cztery klony pensylwańskie, a w Parku w Szczypiornie - 4 lipy drobnolistne. Drzewa te zostały przekazane przez podmioty zewnętrzne w ramach kompensacji przyrodniczej. Łączny koszt zadania: 394.259,24 zł.

W 2016 r. realizacja tego zadania przedstawia się odpowiednio:

- Bieżące utrzymanie Parku Miejskiego – 191.840,07 zł;
- Bieżące utrzymanie centrum zabytkowego – Planty Miejskie, al. Wolności, klomb przed Ratuszem, bulwar nadrzeczny, ul. Wodna, zieleniec przy kościele OO. Franciszkanów – 183.009,24 zł;
- Bieżące utrzymanie zieleni w parku podworskim w Szczypiornie - 21.900 zł;
- Bieżące utrzymanie zieleni w parku podworskim im. „Rodziny Wiłkomirskich” na Majkowie – 28.460 zł.

Ponadto w ramach budżetu Wydziału Środowiska, Rolnictwa i Gospodarki Komunalnej w parkach i na skwerach posadzono w 2016 r. w sumie 78 drzew, w tym:

- 23 drzewa na terenie Parku Miejskiego,
- 2 drzewa na terenie Plant Miejskich,
- 28 drzew na terenie Parku w Szczypiornie,
- 3 drzewa na terenie Parku w Majkowie.

W sumie przeznaczono na ten cel kwotę 34.350 zł.

Drzewa nasadzono w ramach kompensacji przyrodniczej – wcześniej na podstawie decyzji Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków usunięto: 5 drzew na terenie Parku Miejskiego, 2 drzewa na terenie Plant Miejskich, 30 na terenie Parku w Szczypiornie i 5 na terenie Parku w Majkowie.

Łączny koszt zadania to: 459.559,31 zł.

Kierunek 5.

Podjęmowanie działań umożliwiających tworzenie miejsc pracy związanych z opieką nad zabytkami.

Zadanie 1. Podjęcie współpracy z Wydziałem Pedagogiczno-Artystycznym w Kaliszu UAM im. A. Mickiewicza w Poznaniu w celu włączenia studentów i absolwentów kierunku „ochrona dóbr kultury” w działania zmierzające do upowszechniania i ochrony dziedzictwa kulturowego Kalisza. (WKST).

W latach 2015-2016 r. współpraca z Wydziałem Pedagogiczno-Artystycznym w Kaliszu UAM im.

A. Mickiewicza w Poznaniu służąca włączeniu studentów i absolwentów kierunku „ochrona dóbr kultury” w działania zmierzające do upowszechniania i ochrony dziedzictwa kulturowego Kalisza, miała charakter nieformalny. Jednakże Miasto było informowane o różnych inicjatywach Wydziału Pedagogiczno-Artystycznego w zakresie wspólnej organizacji wystaw (zorganizowano m.in. wystawę malarstwa Otmara Alta), konferencji (w 2015 r. na Wydziale Pedagogiczno-Artystycznym Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Kaliszu odbyła się Międzynarodowa Konferencja Naukowa „Odbudowa miasta historycznego”. Naród, polityka, społeczeństwo a rekonstrukcje miast zniszczonych w czasie I wojny światowej”) - i wydawania publikacji związanych z popularyzacją spuścizny kulturowej naszego miasta.

Zadanie 2. Kontynuacja współpracy z Liceum Plastycznym wchodzącym w skład Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych nr 2 w Kaliszu w zakresie zatwierdzania kierunków kształcenia związanych z opieką nad zabytkami: renowacja elementów architektury i architektura krajobrazu. (WE)

W roku szkolnym 2015/2016 oraz 2016/2017 uruchomiono dwa kierunki kształcenia związane z opieką nad zabytkami:

- Technikum – Architektura krajobrazu;
- Liceum Plastyczne – Renowacja elementów architektury.

W programie nauczania dla przedmiotu Renowacja elementów architektury w Liceum Plastycznym wprowadzano treści dotyczące obiektów zabytkowych w Kaliszu - wycieczki po Kaliszu z omówieniem problematyki konserwatorskiej. W programie nauczania tego przedmiotu ujęta została także inwentaryzacja pomiarowo-rysunkowa zabytkowych nagrobków z cmentarza miejskiego katolickiego przy Rogatce, cmentarza ewangelickiego oraz cmentarza żydowskiego przy ul. Podmiejskiej. Nauczycielka dr Joanna Bruś-Kosińska w roku szkolnym 2014/2015 w porozumieniu z pedagogiem ze SP nr 8 w Kaliszu, Agnieszką Skipirzepą-Sapińską zorganizowała dla uczniów wykład dot. ochrony zabytków i zagadnień związanych z restauracją zabytków oraz prezentacją postaci architekta kaliskiego Alberta Nestrypke, którego nagrobkiem na cmentarzu ewangelickim uczniowie mieli się zaopiekować.

Zadanie 3. Wspieranie i promowanie inicjatyw dotyczących powstania i rozwoju nowych prywatnych muzeów czy ekspozycji. (WKST, BPIM)

W 2015 r. w odwiedzi na zapytanie o możliwości poszerzenia działalności statutowej Stowarzyszenia Szczypiorniak o prowadzenie Muzeum Historii Szczypiorna Wydział Kultury i Sztuki, Sportu i Turystyki przedstawił opinię w powyższej sprawie.

Ponadto samorząd miasta rozpropagował w Kaliszu ideę konkursu na wydarzenie muzealne roku Sybilla. Wśród elitarnego grona laureatów znaleźli się kaliszanie. Jury doceniło starania księdza

prałata dra Jacka Ploty - kustosza Sanktuarium św. Józefa w Kaliszu w kategorii: Konserwacja i ochrona dziedzictwa kultury przyznając wyróżnienie dla Skarbca Sanktuarium św. Józefa w Kaliszu za projekt konserwatorski pod nazwą: Skarbiec Sanktuarium św. Józefa w Kaliszu. Od lamusa do muzeum. W uroczystej gali wręczenia nagród w Teatrze Wielkim w Łodzi, uczestniczyli kustosz dr Jacek Plota oraz dr Ewa Andrzejewska.

W 2016 r. Muzeum im. G. J. Osiakowskich *Nocną opowieścią o klimatach z dawnych czasów, żyjących wtedy ludziach i świecie otaczających ich przedmiotów*, włączyło się program Nocy Kultury, przygotowując zwiedzanie ekspozycji i otwierając bezpłatnie dla zwiedzających swoje podwoje. Miasto sfinansowało koszty związane z przygotowaniem tego przedsięwzięcia kwotą 1.500 zł.

Zadanie 4. W przypadku wystąpienia zapotrzebowania na pracowników związanych z tradycyjną sztuką budowlaną - podjęcie przez PUP, w ramach posiadanych możliwości merytorycznych i finansowych, przeznaczonych na aktywne formy zwalczania bezrobocia, działań zmierzających do organizacji szkoleń, jak i ewentualnego tworzenia miejsc pracy. (PUP)

W latach 2015 i 2016 w związku z brakiem zapotrzebowania na pracowników związanych z tradycyjną sztuką budowlaną nie zorganizowano żadnego szkolenia z zakresu opieki nad zabytkami. Nie zostało też utworzone żadne miejsce pracy w tym obszarze ze środków Funduszu Pracy.

PRIORYTET II
OCHRONA I ŚWIADOME KSZTAŁTOWANIE KRAJOBRAZU KULTUROWEGO
MIASTA

Kierunek 1.

Realizowanie zadań kompetencyjnych samorządu dotyczących opieki nad zabytkami, jako potwierdzenia uznania znaczenia dziedzictwa kulturowego dla rozwoju gminy.

Zadanie 1. Przyjęcie przez Radę Miejską Programu Opieki nad Zabytkami Miasta Kalisza na lata 2013-2016 oraz okresowe monitorowanie jego realizacji. (WKST)

Rada Miejska Kalisza uchwałą Nr XXXIV/474/2013 z dnia 25 kwietnia 2013 r. przyjęła Gminny Program Opieki nad Zabytkami na Miasta Kalisza lata 2013-2016. Przedmiotowa uchwała została opublikowana w dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego pod poz. 4810 z dnia 05.08.2013 r. Ponadto, w celu zapewnienia jak najszerszego dostępu do informacji zgromadzonych w tym opracowaniu oraz popularyzacji treści zawartych w dokumencie został on wydany drukiem. Realizacja Programu podlega stałemu monitoringowi, którego bezpośrednim rezultatem, jest ustawowo wymagane sprawozdanie. W cyklu dwuletnim sporządza je Prezydent Miasta Kalisza, a następnie przedstawia Radzie Miejskiej.

Prezydent Miasta Kalisza wyznaczył Wydział Kultury i Sztuki, Sportu i Turystyki do koordynacji działań w zakresie monitorowania Programu. Wydział gromadzi materiały przekazywane corocznie z merytorycznych Wydziałów i komórek organizacyjnych odpowiedzialnych za realizację poszczególnych zadań w ramach wyznaczonych kierunków działań, a następnie na ich podstawie, dokonuje analizy stanu zaawansowania zadań i co dwa lata sporządza dla Prezydenta projekt Sprawozdania. Prezydent Miasta Kalisza na sesji w dniu 25 czerwca 2015 r. przedłożył Radzie Miejskiej Kalisza Sprawozdanie z realizacji Programu za lata 2013-2014. Bieżące Sprawozdanie obejmuje lata 2015-2016.

Zadanie 2. Przyjęcie przez Radę Miejską aktualizacji Zintegrowanego Planu Rozwoju Obszarów Miejskich i Poprzemysłowych dla Miasta Kalisza do roku 2020 oraz kolejne aktualizacje Planu w przypadku wystąpienia takiej konieczności, w celu ukierunkowania działań rewitalizacyjnych i stworzenia warunków do równoważenia struktury przestrzennej i społecznej miasta. (WRI, BOIPF)

Zadanie zrealizowane w poprzednim okresie sprawozdawczym.

Zadanie 3. Coroczne wydzielanie w budżecie miasta Kalisza środków finansowych umożliwiających realizację zadań własnych samorządu w zakresie ochrony zabytków i opieki nad zabytkami, objętych Programem Opieki nad Zabytkami dla Miasta Kalisza na lata 2013-2016. (wszystkie wydziały UM, MZBM, ZDMiK)

Środki na realizację Programu planowane są przez poszczególne wydziały i jednostki organizacyjne Miasta wg właściwości. Środki obejmują finansowanie zadań inwestycyjnych, remontowych (remonty obiektów, nawierzchni ulic, konserwacja zabytkowej zieleni), wsparcie właścicieli zabytków (dotacje dla właścicieli obiektów zabytkowych) oraz finansowanie tzw. działań miękkich, (projekty NGO, współpraca z organizacjami pozarządowymi, finansowanie konkursów, projektów popularyzujących wiedzę o zabytkach).

Zadanie 4. Prowadzenie i bieżąca aktualizacja gminnej ewidencji zabytków nieruchomych Miasta Kalisza. (WKST)

Ewidencja zabytków obejmująca zabytki nieruchome i zabytki archeologiczne, jest formą identyfikacji dziedzictwa kulturowego społeczności lokalnych, a jej prowadzenie stanowi jedno z podstawowych zadań jednostek samorządu terytorialnego. Gminna ewidencja zabytków ma charakter zbioru otwartego, nie jest ograniczona czasowo i podlega okresowej aktualizacji.

Działania aktualizacyjne polegają m.in. na włączaniu i wykreśleniu obiektów i obszarów z ewidencji, uzgodnionych uprzednio z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków.

Założona zarządzeniem Nr 190/2013 Prezydenta Miasta Kalisza z dnia 26 kwietnia 2013 r. Gminna ewidencja zabytków Miasta Kalisza w 2015 r. była dwukrotnie aktualizowana.

Pierwsza z aktualizacji dokonana została zarządzeniem nr 86/2015 Prezydenta Miasta Kalisza z dnia 9 marca 2015 r. Wówczas na wniosek WWKZ wyłączono z GEZ 6 obiektów - budynki mieszkalne przy: ul. 29 Pułku Piechoty 15, Bolesława Pobożnego 76 a, ul. Częstochowska 147, ul. Słowiańska 85, ul. Staszica Stanisława 5 oraz budynek stodoły przy ul. Zachodnia 34-38. W związku ze skreśleniem z rejestru zabytków chałupy przy ul. B. Pobożnego 28 oraz bramy z fragmentem muru ogrodzeniowego przy kościele pobernardyńskim, obiekty te wyłączono z GEZ.

Ponadto na skutek decyzji Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 29.11.2013 r. skreślającej z rejestru zabytków część obszaru miasta Kalisza, objętego ochroną konserwatorską przez Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Poznaniu w 1956 r. , ograniczony został obszar miasta objęty wpisem do rejestru zabytków, a to z kolei spowodowało m.in. zmianę form ochrony części zabytków. Z tego względu konieczne było dokonanie przeglądu i aktualizacji 1650 kart adresowych zabytków nieruchomych ujętych w Gminnej Ewidencji Zabytków Miasta Kalisza, do których odnosiła się ww. decyzja MKiDN. Podczas ww. prac zweryfikowano także adresy 20

obiektów na kartach adresowych zabytków nieruchomych GEZ.

Zarządzeniem nr 431/2015 Prezydenta Miasta Kalisza z dnia 22 września 2015 r. GEZ uaktualniona została po raz drugi. Na wniosek Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Poznaniu Delegatura w Kaliszu, z ewidencji wyłączono 4 budynki mieszkalne - przy ul. Parkowej nr 6, ul. Stare Miasto nr 13, ul. Szczypiornickiej nr 104, ul. Szewskiej nr 2 oraz budynku gospodarczego przy ul. Rzeczej nr 2-4.

Wg stanu na dzień 31.12.2015 r. GEZ obejmowała 2.228 kart adresowych zabytków nieruchomych oraz 239 stanowisk archeologicznych.

W 2016 r. dwukrotnie dokonywano zamian w Gminnej Ewidencji Zabytków Miasta Kalisza. Zarządzeniem Nr 474/2016 Prezydenta Miasta Kalisza z dnia 25 sierpnia 2016r. wykreślono trzy budynki mieszkalne: przy ul. Chmielnej nr 6, ul. Romańskiej nr 66, ul. Warszawskiej nr 63 oraz budynek gospodarczy ul. Sulisławskiego Piotra nr 33-35.

Zarządzeniem Nr 686/2016 Prezydenta Miasta Kalisza z dnia 30 listopada 2016r. wykreślono trzy budynki mieszkalne przy ul. 29 Pułku Piechoty nr 43, ul. A. Asnyka nr 3, ul. Wał Bernardyński 1.

Wg stanu na dzień 31.12.2016 r. GEZ obejmowała 2.221 kart adresowych zabytków nieruchomych oraz 239 stanowisk archeologicznych.

Zadanie 5. Stała współpraca samorządu z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków. (wszystkie wydziały i jednostki organizacyjne)

W latach 2015-2016 samorząd współpracował z Wielkopolskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków Delegatura w Kaliszu w następującym zakresie:

- uzgadniania projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego,
- uzgadniania warunków zabudowy dla wszystkich inwestycji projektowanych na obszarze Kalisza objętym ochroną konserwatorską (w ramach procedury wydawania decyzji o warunkach zabudowy oraz decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego),
- każdorazowo, przed wydaniem decyzji o warunkach zabudowy, pozwolenia na budowę dla obiektów wpisanych do rejestru zabytków lub będących w wykazie zabytków nieruchomych (bez zabytków archeologicznych) ujętych w gminnej ewidencji zabytków oraz innych obiektów budowlanych projektowanych na obszarach objętych ochroną konserwatorską Wydział Budownictwa, Urbanistyki i Architektury (dalej WBUA) wymagał przedłożenia pozwolenia WKZ na planowane prace,
- uzgadniania dokumentacji projektowej i występowania o pozwolenie na prace, które prowadzi samorząd jako właściciel obiektów zabytkowych i terenów zielonych wpisanych do rejestru zabytków i objętych ochroną konserwatorską,
- udziału przedstawicieli Wydziałów oraz komórek organizacyjnych w wizjach lokalnych obiektów

zabytkowych, prowadzonych przez WKZ w celu określenia stanu ich zachowania oraz zakresu prac koniecznych do wykonania,

- aktualizacji gminnej ewidencji zabytków nieruchomości Miasta Kalisza.
- udziału przedstawiciela WKST w powoływanych przez WOZ komisjach odbioru prac konserwatorskich, restauratorskich, robót budowlanych dotowanych z budżetu Kalisza.

Zadanie 6. Zawieranie w umowach sprzedaży, dzierżawy zabytków nieruchomości warunków nakładających obowiązek przeprowadzenia niezbędnych prac remontowych i konserwatorskich. (WGM, MZBM)

Realizacja Programu (przez Wydział Gospodarowania Mieniem) w zakresie zbywania lokali mieszkalnych z komunalnego zasobu Miasta Kalisza w budynkach wpisanych do rejestru zabytków polega na:

- wpisywaniu w treści ogłoszenia o przetargach informacji, że lokal usytuowany jest w budynku wpisanym do rejestru zabytków oraz że na wniosek sprzedawcy Wielkopolski Wojewódzki Konserwator Zabytków wyda pozwolenia na sprzedaż przedmiotowych nieruchomości, a zawarcie umowy sprzedaży w tej sprawie nastąpi po uzyskaniu stosownej decyzji Wielkopolskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków,
- występowaniu przez Wydział Gospodarowania Mieniem do Wielkopolskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków o określenie warunków i wydanie pozwolenia na sprzedaż lokali usytuowanych w budynkach wpisanych do rejestru zabytków,
- wpisywaniu w protokołach rokowań oraz w umowie sprzedaży ww. lokali zobowiązania do użytkowania zabytku zgodnie z ustawą z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami oraz do przestrzegania wskazań konserwatorskich zawartych w ww decyzji,
- zawiadamianiu Wielkopolskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków o sprzedaży lokali z budynków wpisanych do rejestru zabytków.

Zgodnie z powyższymi założeniami w latach 2015-2016 Wydział doprowadził do sprzedaży czterech lokali mieszkalnych w budynkach wpisanych do rejestru zabytków, jeden w budynku przy ul. Warszawskiej 7 i trzy lokale w budynku przy ul. Babina 1.

Wydział Gospodarowania Mieniem ponosi koszty związane ze sprzedażą nieruchomości Miasta Kalisza i Skarbu Państwa związane m.in. z kosztami publikowania ogłoszeń w prasie i wyceny nieruchomości, jednak kwoty te są zwracane przez przyszłych nabywców.

Ponadto zarządzeniem Ministra Sprawiedliwości z dnia 29.10.2015 r. (Dz. Urz. Min. Sprawiedliwości z dnia 30.10.2015 r. poz. 227) z dniem 30.11.2015 r. został zlikwidowany Zakład

Karny w Kaliszu, co zgodnie z przepisami prawa spowodowało wygaśnięcie prawa trwałego zarządu, jakie posiadał Zakład Karny do nieruchomości położonej w Kaliszu przy ul. Łódzkiej 2 i 5a, oznaczonej w ewidencji gruntów i budynków jako działka nr 62 o pow. 0,6290 ha i działka nr 10/2 o pow. 0,1824 ha, obręb 0032. W związku z tym po protokolarnym przekazaniu Skarbowi Państwa reprezentowanemu przez Prezydenta Miasta Kalisza, przedmiotową nieruchomość gospodaruje Skarb Państwa – Prezydent Miasta Kalisza. Budynek więzienia (budynek penitencjarny i administracyjny) wraz z murowanym ogrodzeniem wpisany jest do rejestru zabytków. Na chwilę obecną obiekt poddawany jest analizie co do sposobu jego dalszego zagospodarowania.

Zadanie 7. Okresowa kontrola, zgodnie z art. 62 Prawa budowlanego wszystkich obiektów (w tym również obiekty zabytkowe poddawane są okresowej kontroli raz na 5 lat). W przypadku instalacji gazowej oraz przewodów kominowych obowiązek ten dotyczy okresu rocznego. (MZBM, WAG)

Obiekty budowlane w zarządzie MZBM, administrowanie przez WAG oraz obiekty edukacyjne poddawane są corocznym przeglądom technicznym, podczas których ocenie podlega ich stan ogólnobudowlany, a także stan instalacji gazowych oraz przewodów kominowych. Kompleksowe przeglądy tychże obiektów wykonywane są raz na 5 lat i wówczas oceniany jest ich ogólny stan techniczny, ze wszystkimi mediami i instalacjami. Powstała w ten sposób dokumentacja pozwala racjonalnie i właściwie planować prace remontowe i naprawcze zarówno w budynkach zabytkowych, jak i tych nie ujętych w ewidencji zabytków nieruchomości miasta Kalisza.

W grudniu 2015 roku Zarządzeniem Prezydenta Miasta Kalisza (nr 646/2015 z dnia 28 grudnia 2015 r.) powołany został Zespół do spraw przeprowadzania analizy nieruchomości stanowiących własność Miasta Kalisza, zabudowanych budynkami rozkwaterowanymi z uwagi na zły stan techniczny. W skład zespołu wszedł przedstawiciel Wydziału Kultury i Sztuki Sportu i Turystyki. Większość nieruchomości ujętych w wykazie stanowiącym załącznik do Zarządzenia to obiekty ujęte w Gminnej Ewidencji Zabytków Miasta Kalisza. Zadaniem zespołu jest przeprowadzenie wizji lokalnych, a następnie przedstawienie PMK protokołu z przeprowadzonej analizy. Analiza ta posłuży do podjęcia decyzji o dalszym przeznaczeniu nieruchomości. Praca zespołu została zakończona w 2016 roku.

Zadanie 8. Okresowa kontrola właściwego oznakowania zabytków wpisanych do rejestru zabytków, znakiem informacyjnym przekazany przez samorząd (znak Konwencji Haskiej). (WKST)

Kontrola była prowadzona w poprzednim okresie sprawozdawczym.

Zadanie 9. Coroczna aktualizacja Planu ochrony zabytków na wypadek konfliktu zbrojnego i sytuacji kryzysowych dla Miasta Kalisza sporządzonego na podstawie otrzymanych aktualizacji od właścicieli lub zarządców obiektów zabytkowych. (WZKO, WKST)

Plan ochrony zabytków na wypadek konfliktu zbrojnego i sytuacji kryzysowych dla miasta Kalisza sporządzany jest na podstawie Planów ochrony zabytków na wypadek konfliktu zbrojnego i sytuacji kryzysowych dla wytypowanych przez Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków obiektów nieruchomych i ruchomych. Do ich sporządzenia zobowiązani są ustawowo właściciele i zarządcy tych obiektów.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami, Plan ochrony zabytków na wypadek konfliktu zbrojnego i sytuacji kryzysowych dla miasta Kalisza, jest integralną częścią Planu Obrony Cywilnej Miasta i podlega corocznej aktualizacji w terminie do 31 marca, według stanu na dzień 31 grudnia roku poprzedniego.

W celu zgromadzenia danych do aktualizacji, WKST przygotowuje wystąpienia Prezydenta Miasta Kalisza do właścicieli lub zarządców obiektów zabytkowych objętych Planem, przypominające o obowiązku poinformowania o zmianach jakie zaszły w sporządzonym dla danego obiektu. Otrzymane materiały WKST przekazuje do WZKO, który na podstawie pozyskanych informacji dokonuje aktualizacji Planu ochrony zabytków na wypadek konfliktu zbrojnego i sytuacji kryzysowych dla Miasta Kalisza. Corocznie, w marcu, treść aktualizacji zostaje przesłana do Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Poznaniu.

Kierunek działań 2.

Zintegrowana ochrona dziedzictwa kulturowego i środowiska przyrodniczego.

Zadanie 1. Uwzględnianie ochrony zabytków nieruchomych ujętych w gminnej ewidencji zabytków, zasad ochrony odnoszących się do stref ochrony konserwatorskiej, w tym stref występowania zabytków archeologicznych oraz zasad ochrony odnoszących się do stref ochrony przyrody, w opracowywanych dla terenu Miasta Kalisza dokumentach studialnych dot. polityki przestrzennej - np. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, w dokumentach mających charakter prawa miejscowego np. miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, a ponadto w decyzjach o warunkach zabudowy. (WBUA, WSRK, WKST)

Zadanie 2. W odniesieniu do wszelkich opracowywanych dla terenu Miasta Kalisza dokumentów studialnych dotyczących polityki przestrzennej np. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz we wszelkich dokumentach mających

charakter prawa miejscowego np. miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, a ponadto w decyzjach o warunkach zabudowy, wprowadzanie zapisów zapewniających ochronę archeologicznego dziedzictwa kulturowego w stosunku do stref występowania stanowisk archeologicznych oraz innych obszarów chronionych, tj. historycznych obszarów urbanistycznych, założeń dworsko-parkowych, zabytkowych cmentarzy oraz obiektów wpisanych do rejestru i ujętych w gminnej ewidencji zabytków. (WBUA)

Zadanie 3. Dążenie do wytypowania obszaru miasta, który ze względu na jego cechy wymaga opracowania mpzp. (WBUA + wydziały merytoryczne)

W 2015 roku w ramach realizacji powyższych zadań w Wydziale Budownictwa, Urbanistyki i Architektury rozpoczęto procedury planistyczne następujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego:

- „Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w rejonie ulicy Złotej i ulicy Fryderyka Chopina” - przed uzgodnieniem z Wielkopolskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków,
- „Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu pomiędzy ulicami: Wiosenną, Nędzrzewską i Łódzką” - przed uzgodnieniem z Wielkopolskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków,
- zmiany „Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu w rejonie ulic: Tuwima i Kruczkowskiego” - przed uzgodnieniem z Wielkopolskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków.

2. W opracowaniu znajdowały się następujące projekty:

- projekt zmiany „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Kalisza” oraz prognoza oddziaływania na środowisko do projektu zmiany „Studium...” (projekt przed uzgodnieniem z Wielkopolskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków),
- projekt „Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Las Winiarski” - przed uzgodnieniem z Wielkopolskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków,
- projekt „Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu w rejonie ulicy Toporowej” - uzgodniony z Wielkopolskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków,
- projekt „Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla Dobrzec – Zachód” - uzgodniony z Wielkopolskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków,
- projekt „Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu w rejonie ulic: Długiej, Grzybowej, Szerokiej – II” - uzgodniono z Wielkopolskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków,
- projekt „Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla projektowanej drogi

publicznej – w ciągu drogi krajowej nr 25” - przed uzgodnieniem z Wielkopolskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków,

- projekt Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego – Chmielnik Północ - przed uzgodnieniem z Wielkopolskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków,

- projekt zmiany „Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu w rejonie ulic: Cicha-Prosta” - przed uzgodnieniem z Wielkopolskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków,

- projekt „Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla zespołu zabudowy mieszkaniowej na osiedlu Tyniec” - przed uzgodnieniem z Wielkopolskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków,

- projekt zmiany „Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu ograniczonego ulicami: Częstochowską, Budowlanych, Polną i planowaną tzw. „Trasą Bursztynową” - zmiana nr 2” - przed uzgodnieniem z Wielkopolskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków,

- projekt „Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla wyodrębnionych części osiedla Dobrzec” - przed uzgodnieniem z Wielkopolskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków.

Ponadto w 2015 roku w WBUA w ramach postępowań administracyjnych prowadzonych na podstawie przepisów ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym wydano 53 decyzje o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz 232 decyzje o warunkach zabudowy.

Wszystkie projektowane działania inwestycyjne w ramach wydanych decyzji na terenie objętym ochroną konserwatorską były na bieżąco uzgadniane z Wielkopolskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków.

W 2015 r. wydatkowano z budżetu miasta Kalisza:

- kwotę 332,10 zł – w procedurze planistycznej „Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w rejonie ulicy Złotej i ulicy Fryderyka Chopina”,

- kwotę 332,10 zł – w procedurze planistycznej „Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu pomiędzy ulicami: Wiosenną, Nędzyrzewską i Łódzką”,

- kwotę 249,08 zł - w procedurze planistycznej zmiany „Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu w rejonie ulic: Tuwima i Kruczkowskiego”.

W 2016 roku kontynuowano działania w zakresie:

- przystąpienia do opracowania „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Kalisza” oraz prognozy oddziaływania na środowisko do projektu „Studium...” (projekt przed uzgodnieniem z Wielkopolskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków).

Uchwalono:

- „Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla zespołu zabudowy mieszkaniowej na

osiedlu Tyniec” - uzgodniony z Wielkopolskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków;

- „Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Tereny Przydworcowe III – część A” - uzgodniony z Wielkopolskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków.

W opracowaniu znajdują się następujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego:

- „Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu w rejonie ulic: Tuwima i Kruczkowskiego” po uzgodnieniu z Wielkopolskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków, (uchwalona na sesji Rady Miejskiej Kalisza w dniu 26 stycznia 2017 roku),

- „Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego w rejonie ulicy Budowlanych” - po uzgodnieniu z Wielkopolskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków,

- „Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Tereny Przydworcowe III – część B”- przed uzgodnieniem z Wielkopolskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków,

- „Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu w rejonie ulic: Długiej, Grzybowej, Szerokiej – II” - przed uzgodnieniem z Wielkopolskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków,

- „Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Chmielnik – Północ” - przed uzgodnieniem z Wielkopolskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków,

- „Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu w rejonie ulic: Cicha-Prosta” - przed uzgodnieniem z Wielkopolskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków,

- „Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego w rejonie ulicy Tylnej” - przed uzgodnieniem z Wielkopolskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków,

- „Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego strefy gospodarczej Rypinek II” - przed uzgodnieniem z Wielkopolskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków,

- „Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla wyodrębnionych części Sulisławic” - przed uzgodnieniem z Wielkopolskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków,

- „Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu w rejonie ulic: Dobrzecka - Podmiejska” - przed uzgodnieniem z Wielkopolskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków,

- „Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla wyodrębnionych części osiedla Dobrzec” - przed uzgodnieniem z Wielkopolskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków.

W 2016 roku w ramach postępowań administracyjnych prowadzonych na podstawie przepisów ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym wydano 68 decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz 303 decyzje o warunkach zabudowy.

Wszystkie projektowane działania inwestycyjne w ramach wydanych decyzji na terenie objętym ochroną konserwatorską były na bieżąco uzgadniane z Wielkopolskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków.

Jednocześnie w 2016 r. wydatkowano z budżetu miasta Kalisza:

- kwotę 37.785,60 zł - „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Kalisza”,
- kwotę 8.385,00 zł - „Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego w rejonie ulicy Budowlanych”,
- kwotę 4.485,00 zł - „Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu w rejonie ulic: Tuwima i Kruczkowskiego”,
- kwotę 12.300,00 zł - „Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Tereny Przydworcowe III – część A”,
- kwotę 43.296,00 zł - „Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla zespołu zabudowy mieszkaniowej na osiedlu Tyniec”,
- kwotę 2.767,50 zł - „Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Tereny Przydworcowe III – część B”.

Zadanie 4. Podejmowanie działań eliminujących samowole budowlane, zwłaszcza w granicach stref ochrony konserwatorskiej miasta Kalisza (wymiana stolarki i witryn na PVC, malowanie przyziemi, szpecące elewacje szyldy) oraz wzmożona kontrola stanu technicznego obiektów o wartości historycznej. (PINB)

W latach 2015 i 2016 Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego dla miasta Kalisza przeprowadził i kontynuuje postępowanie administracyjne dotyczące stanu technicznego 42 budynków ujętych w Gminnej Ewidencji Zabytków Miasta Kalisza, w tym jednego ujętego w rejestrze zabytków - zabudowania dawnej fabryki sukna braci Repphanów, ob. siedziba Urzędu Statystycznego i mieszkania. Wg poniższego wykazu:

1. Obiekty ujęte w Gminnej Ewidencji Zabytków Miasta Kalisza (GEZ):

1. Toruńska 7
2. Harcerska 11
3. Główny Rynek 1
4. Nowy Świat 12
Nowy Świat 44
5. Garbarska 2
6. Parczewskiego 2-3
7. Śródmiejska 8
8. Stawiszyńska 7

9. Stawiszyńska 5
10. Jabłkowskiego 10
11. Jabłkowskiego 13
12. Łazienna 17
13. Łódzka 64
14. Łódzka 63
15. Warszawska 22
16. Warszawska 63
17. Dobrzecka 21

18. Częstochowska 3
19. Mickiewicza 7
20. Ogrodowa 15
21. Ogrodowa 17
22. Staszica 42
23. św. Józefa 12
24. Młynarska 11
25. Górnośląska 15
26. Górnośląska 25
27. Górnośląska 39
28. Górnośląska 42
29. Kościuszki 17
30. Chopina 7

31. Długosza 7
32. 3-Maja 12
33. Częstochowska 87
34. Chmielnik 6
35. Legionów 9
36. Pułaskiego 8
37. Piskorzewska 2
38. Złota 24
39. Kopernika 15
40. Rycerska 7
41. Ciasna 3
42. Ciasna 19

2. Nieruchomość ujęta w rejestrze zabytków:

- ul. Warszawska 1 - zabudowania dawnej fabryki sukna braci Repphanów, ob. siedziba Urzędu Statystycznego i mieszkania.

Kierunek działań 3.

Ochrona historycznych układów przestrzennych na terenie Kalisza.

Zadanie 1. Poprawa ładu przestrzennego miasta, poprzez:

- a. ochronę historycznie ukształtowanego układu dróg, historycznych podziałów własnościowych i funkcjonalnych oraz relacji przestrzennych pomiędzy zespołami zabytkowej zabudowy,**
- b. wypełnianie zabudową wolnych działek budowlanych w obszarze centrum miasta oraz historycznych siedlisk, w zgodzie z historyczną kompozycją układu i gabarytami oraz formą architektoniczną tworzącej go zabudowy. (WBUA)**

Ochronę historycznie ukształtowanego układu dróg, historycznych podziałów własnościowych i funkcjonalnych oraz relacji przestrzennych pomiędzy zespołami zabytkowej zabudowy zapewniają zapisy w projekcie zmiany „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Kalisza”.

Zadanie 2. Konsekwentne egzekwowanie zapisów dotyczących działalności inwestycyjnej na

obszarach objętych ochroną, określonych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, zwłaszcza w zakresie wysokości zabudowy, jej charakteru i funkcji. (WBUA)

W miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, wskazanych w zadaniach 1-2. Kierunku 2. Zintegrowana ochrona dziedzictwa kulturowego i środowiska przyrodniczego, zamieszczone są zapisy dotyczące działalności inwestycyjnej na obszarach objętych ochroną.

Kierunek działań 4.

Rozszerzenie zasobu i ochrony dziedzictwa kulturowego gminy

Zadanie 1. Uzupełnianie gminnej ewidencji zabytków o obiekty przewidziane do ochrony na podstawie ustaleń miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, a także aktualizowanie ich o dane uzyskane w wyniku przeprowadzonych prac naukowo-badawczych. (WKST)

W latach 2015-2016 nie opracowano nowych planów zagospodarowania przestrzennego, z których wynikałaby potrzeba uzupełniania GEZ.

Zadanie 2. Wystąpienie do Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków z wnioskiem o wpisanie do rejestru zabytków cennych obszarów, układów urbanistycznych, ruralistycznych i obiektów zabytkowych, w celu zapewnienia tym obszarom i obiektom pełnej ochrony prawnej. (WKST)

W 2015 r. toczyło się postępowanie administracyjne wszczęte na wniosek Prezydenta Miasta Kalisza z grudnia 2013 r. dot. wpisu do rejestru zabytków budynku willi tzw. willi Müllera, przy ul. Tadeusza Kościuszki 8 w Kaliszu wraz z otoczeniem (obręb 036 Śródmieście II dz. 77/10), ujętej w Gminnej Ewidencji Zabytków Miasta Kalisza i stanowiącej własność Miasta Kalisza. W październiku 2015 r. WKZ zawiadomił Prezydenta Miasta Kalisza o zebraniu materiału dowodowego w przedmiotowej sprawie, natomiast w grudniu urząd konserwatorski przekazał Prezydentowi zawiadomienie o rozszerzeniu postępowania administracyjnego w sprawie wpisu do rejestru zabytków willi Ludwika Müllera o wpisanie do rejestru zabytków oryginalnego ogrodzenia posesji od ul. T. Kościuszki.

Decyzją Wielkopolskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków z dnia 12.04.2016 r. budynek wraz z ogrodzeniem od strony płn.-wsch. wpisany został do rejestru zabytków pod numerem 986/Wlkp/A.

PRIORYTET III
BADANIE I DOKUMENTACJA DZIEDZICTWA KULTUROWEGO KALISZA ORAZ
EDUKACJA I PROMOCJA SŁUŻĄCE BUDOWANIU TOŻSAMOŚCI

Kierunek 1.

Opracowanie pełnej dokumentacji zasobu kulturowego Kalisza

Zadanie 1. Stałe prowadzenie monitoringu i weryfikacji gminnej ewidencji zabytków nieruchomości, z zastosowaniem komputerowej bazy danych. (WKST)

Gminna ewidencja zabytków ma charakter zbioru otwartego, nie jest ograniczona czasowo i podlegać będzie modyfikacji, poprzez wyłączanie lub włączanie do niej obiektów i obszarów, uzgodnionych uprzednio z Wielkopolskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków. Aktualizacja ewidencji dokonywana jest każdorazowo zarządzeniem Prezydenta Miasta Kalisza, publikowanym w Biuletynie Informacji Publicznej. W 2015 r. dokonano dwóch aktualizacji Zarządzeniami nr 86/2015 z dnia 9 marca 2015 r. i nr 431/2015 z dnia 22 września 2015 r.

W 2016 r. dwukrotnie dokonywano zamian w gminnej ewidencji zabytków Miasta Kalisza: Zarządzeniem Nr 474/2016 Prezydenta Miasta Kalisza z dnia 25 sierpnia 2016r. oraz Zarządzeniem Nr 686/2016 Prezydenta Miasta Kalisza z dnia 30 listopada 2016r.

Zadanie 2. Przystąpienie do sporządzenia gminnej ewidencji zabytków archeologicznych w formie kart stanowisk archeologicznych, na podstawie wykazu przekazanego Miastu przez Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków. (WKST)

Gminna ewidencja zabytków archeologicznych założona została w latach 2013-2014 r.

Zadanie 3. Przystąpienie do sporządzenia elektronicznej, systematycznie aktualizowanej bazy informacji o stanowiskach archeologicznych wytypowanych do wpisania do rejestru zabytków na podstawie informacji uzyskiwanych od WKZ. (WKST)

Baza danych w formie kart adresowych zabytków archeologicznych oraz mapa ewidencyjna tychże obiektów zostały opracowane w wersji elektronicznej i będą systematycznie aktualizowane.

Zadanie 4. Dążenie do sporządzenia mapy dziedzictwa kulturowego miasta Kalisza z naniesioną lokalizacją obiektów i obszarów chronionych oraz stref ochrony stanowisk archeologicznych, systematycznie uaktualnianą, na podstawie informacji uzyskiwanych od

WKZ. (WKST, WBUA, WSRK)

Realizację tego zadania uwzględniono poniżej, w zadaniu 4 (kierunek 3).

Zadanie 5. Dążenie do opracowania pełnej dokumentacji historycznej, konserwatorskiej i archeologicznej zachowanych fragmentów murów miejskich. (WKST)

W 2015 r. nie podejmowano działań w tym zakresie. W 2016 r. na zlecenie Miasta Kalisza sporządzona została, przez konserwatora zabytków J. M. Piękniewskiego, dokumentacja pn. *Średniowieczne mury obronne Miasta Kalisza. Stan zachowania, przyczyny zniszczeń, program prac, badania konserwatorskie, rewaloryzacja i ekspozycja.*

Zadanie 6. Finansowanie inwentaryzacji architektoniczno-konserwatorskiej zagrożonych obiektów zabytkowych, stanowiących własność Miasta Kalisza. (WKST, MZBM, WGM)

W latach 2015-2016 zadanie nie było realizowane.

Kierunek 2. Specjalistyczne rozpoznanie badawcze poszczególnych obiektów, zespołów oraz obszarów zabytkowych, związane z przygotowanym lub realizowanym procesem inwestycyjnym.

Zadanie 1. Prowadzenie corocznych wizji lokalnych z udziałem przedstawicieli państwowych służb konserwatorskich i samorządu, w celu monitorowania stanu zachowania istniejących na terenie Kalisza fragmentów fortyfikacji oraz określenia bieżących potrzeb remontowo-konserwatorskich. (WKST)

W związku z przygotowaną w 2015 r. fiszką projektową pn. Rewaloryzacja średniowiecznych fortyfikacji obronnych miasta lokacyjnego w Kaliszu wraz z odtworzeniem ich przebiegu. REKONSTRUKCJA, EKSPOZYCJA I ARANŻACJA KONSERWATORSKA, w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych, w 2016 r. przeprowadzono wizję lokalną zachowanych fragmentów murów miejskich w celu określenia potrzeb remontowo-konserwatorskich. W 2016 r. na zlecenie Miasta sporządzona została dokumentacja pn. *Średniowieczne mury obronne Miasta Kalisza. Stan zachowania, przyczyny zniszczeń, program prac, badania konserwatorskie, rewaloryzacja i ekspozycja.* Przedmiotowa dokumentacja została uzgodniona z Wojewódzkim Urzędem Ochrony Zabytków.

Zadanie 2. Prowadzenie prac inwestycyjnych i drogowych pod nadzorem archeologicznym (WRI, ZDMiK)

W latach 2015-2016 roku w ramach realizacji zadania Wydział Rozbudowy i Inwestycji prowadził

następujące działania:

a) Wykonanie naukowych prac archeologicznych o charakterze zabezpieczająco - dokumentacyjnym podczas realizacji przebudowy nawierzchni chodnika w ul. Stare Miasto na terenie osiedla Zawodzie w Kaliszu. Koszt: 2.214,00 zł./2.214,00 zł.

b) Wykonanie prac: archeologicznych dokumentacyjno-zabezpieczających podczas wykonywania robót ziemnych w obrębie planowanych wykopów budowlanych w związku z prowadzonymi inwestycjami:

- budową oświetlenia odcinka ul. Zawodzie w Kaliszu (dz. Nr 59 i 62 - obręb 0064) - długość trasy kabla ok. 120 m;

- wykonaniem oświetlenia schodów przy ul. Poznańskiej 24 prowadzących do budynków mieszkalnych znajdujących się m.in. przy ul. Ludowej w Kaliszu (dz. nr 71/32, 100/1, 100/3, 100/4, 101/1, 102/2 - obręb 0038) - długość trasy kabla ok. 54m;

- wykonaniem oświetlenia odgałęzienia od ul. Augustyna Kordeckiego w Kaliszu (dz. nr 12 - obręb 66, dz. nr 44, 26/6 - obręb 067) - długość trasy kabla ok. 99m. Koszt: 3.567,00 zł.

c) Wykonanie prac archeologicznych dokumentacyjno-zabezpieczających podczas realizacji zadania pn. "Budowa oświetlenia odgałęzień od ul. Celtyckiej, w tym ul. Sarmackiej oraz oświetlenia ul. Pionierskiej". Koszt: 2.706,00 zł.

Zadanie 2. Prowadzenie prac inwestycyjnych i drogowych pod nadzorem archeologicznym (WRI, ZDMiK)

W latach 2015-2016 roku w ramach realizacji zadania Wydział Rozbudowy i Inwestycji prowadził następujące działania:

a) Wykonanie naukowych prac archeologicznych o charakterze zabezpieczająco - dokumentacyjnym podczas realizacji przebudowy nawierzchni chodnika w ul. Stare Miasto na terenie osiedla Zawodzie w Kaliszu. Koszt: 2.214,00 zł./2.214,00 zł.

b) Wykonanie prac: archeologicznych dokumentacyjno -zabezpieczających podczas wykonywania robót ziemnych w obrębie planowanych wykopów budowlanych w związku z prowadzonymi inwestycjami:

- budową oświetlenia odcinka ul. Zawodzie w Kaliszu (dz. Nr 59 i 62 - obręb 0064) - długość trasy kabla ok. 120 m;

- wykonaniem oświetlenia schodów przy ul. Poznańskiej 24 prowadzących do budynków mieszkalnych znajdujących się m.in. przy ul. Ludowej w Kaliszu (dz. nr 71/32, 100/1, 100/3, 100/4, 101/1, 102/2 - obręb 0038) - długość trasy kabla ok. 54m;

- wykonaniem oświetlenia odgałęzienia od ul. Augustyna Kordeckiego w Kaliszu (dz. nr 12 - obręb 66, dz. nr 44, 26/6 - obręb 067) - długość trasy kabla ok. 99m. Koszt: 3.567,00 zł.

- c) Wykonanie prac archeologicznych dokumentacyjno-zabezpieczających podczas realizacji zadania pn. "Budowa oświetlenia odgałęzień od ul. Celtyckiej, w tym ul. Sarmackiej oraz oświetlenia ul. Pionierskiej". Koszt: 2.706,00 zł.
- d) Wykonanie prac archeologicznych dokumentacyjno - zabezpieczających podczas realizacji zadania pn. Przebudowa instalacji i sieci kanalizacji sanitarnej oraz deszczowej na terenie III LO przy ul. T. Kościuszki 10 w Kaliszu. Koszt: 1.845,00 zł.
- e) Wykonanie prac archeologicznych dokumentacyjno-zabezpieczających podczas realizacji zadania pn. Siłownia do treningów street workoutowych (os. Rogatka) Koszt: 1.845,00 zł.
- f) Wykonanie prac archeologicznych dokumentacyjno-zabezpieczających podczas realizacji zadania pn. Budowa oświetlenia ścieżki pieszo - rowerowej biegnącej w ciągu Wału Matejki od ul. Saperskiej do ul. Wczasowej. Koszt: 3.444,00 zł.
- g) Wykonanie prac archeologicznych dokumentacyjno-zabezpieczających podczas realizacji zadania pn. Dostosowanie budynku Ratusza Miejskiego w Kaliszu do potrzeb osób niepełnosprawnych. Koszt: 4.428,00 zł.

Ponadto zadanie realizował Zarząd Dróg Miejskich i Komunikacji:

- 1) Budowa ul. Próznej wraz z kanalizacją deszczową i usunięciem kolizji. Na powyższe zadanie wydatkowano kwotę: 1.388.137,07 zł. Zadanie finansowane z budżetu Miasta Kalisza.
- 2) Przebudowa ul. Wał Staromiejski na ciąg pieszo – jezdny z wydzieloną ścieżką rowerową. Na powyższe zadanie wydatkowano kwotę: 385.626,38 zł. Zadanie finansowane z budżetu Miasta Kalisza.
- 3) Remont ulicy Łódzkiej na odc. od ul. Warszawskiej do ul. Łęgowej. Na powyższe zadanie wydatkowano kwotę 5.963.146,20 zł. Dofinansowanie zadania z rezerwy subwencji ogólnej – decyzja Ministra Finansów NS ST4.4701.257.OWO.15 z dnia 22 maja 2015 r.
- 4) Przebudowa ul. Kruczej na odc. od ul. Staszica do ul. Polnej. Na powyższe zadanie wydatkowano kwotę 267.009,18 zł. Zadanie finansowane z budżetu Miasta Kalisza.
- 5) Przebudowa ul. Niecałej wraz z odwodnieniem i usunięciem kolizji. Na powyższe zadanie wydatkowano kwotę 1.378.660,56 zł. Zadanie finansowane z budżetu Miasta Kalisza.

Zadanie 3. Współpraca z Instytutem Archeologii i Etnologii PAN w Warszawie w zakresie opracowania programów archeologicznych badań ratowniczych na terenie miasta, służących ochronie dziedzictwa archeologicznego. (WKST)

W latach 2015-2016 we współpracy z Instytutem Archeologii i Etnologii PAN, prowadzone były prace poświęcone przygotowaniu publikacji, podsumowującej sesję naukową pt. „Badania, postacie i odkrycia. 60 lat placówki IAI E PAN w Kaliszu”, która odbyła się w naszym mieście we wrześniu 2014 roku. W grudniu 2016 r. ukazała się publikacja pt. „Wokół początków Kalisza. 60 lat Stacji Archeologicznej Instytutu Archeologii i Etnologii PAN w Kaliszu”. Koszt opracowania i

wydania drukiem książki wyniósł – 17.090 zł , a wsparcie Miasta 7.500 zł. Ratownicze badania archeologiczne w latach 2012-2016 prowadzone przez Instytut Archeologii i Etnologii PAN w Warszawie, przy finansowym wsparciu samorządu, zlokalizowane zostały we wschodniej części dawnej osady targowo - rzemieślniczej na Starym Mieście, niedaleko dzisiejszego koryta Prosny, na działce przy ulicy Stare Miasto 13.

Archeologiczna eksploracja potwierdziła, że w kaliskiej osadzie staromiejskiej we wczesnym średniowieczu prowadzona była wyspecjalizowana produkcja wyrobów szklanych. Naukowcy odkryli w obrębie dużego, zapewne mieszkalnego obiektu, bryłkę szkła, prawdopodobnie import z Rusi albo Bizancjum. Tego typu zabytki były na miejscu, w części północno-wschodniej dawnej osady targowo-rzemieślniczej, przerabiane na pierścionki i obrączki, odkrywane tu razem z obiektami produkcyjnymi. W badanych wykopach pod wierzchnią warstwą humusu zalegała ok. 20-30 cm warstwa kulturowa, związana z intensywnym osadnictwem na tym terenie od czasów przedpaństwowych po XIII wiek. Jej zawartość świadczy o niesamowitym potencjale i randze kaliskiej osady we wczesnym średniowieczu. Ostatnie wykopaliska przyniosły wyjątkowe zabytki numizmatyczne. We wczesnośredniowiecznych warstwach użytkowych zostały odkryte niezwykle rzadkie, szczególnie w Wielkopolsce: denar królewski Bolesława Śmiałego i denar Władysława Hermana. Liczba odkrytych w ciągu minionych sześciu lat monet obu tych władców przewyższa zdecydowanie wszystkie znaleziska tego typu z Poznania, Gniezna, Giecza i Lednicy. O ile można dyskutować, czy Piastowie wywodzili się z Kalisza, czy Giecza, o tyle z pewnością od lat 40. XI wieku kaliski gród był przez jakiś czas najważniejszym ośrodkiem politycznym w Wielkopolsce.

Zadanie 4. Współfinansowanie przez Miasto ratowniczych badań archeologicznych prowadzonych na terenie Kalisza. (WKST)

Ratownicze badania archeologiczne w latach 2012-2015 prowadzone przez Instytut Archeologii i Etnologii PAN w Warszawie, przy finansowym wsparciu samorządu, zlokalizowane zostały we wschodniej części dawnej osady targowo - rzemieślniczej na Starym Mieście, niedaleko dzisiejszego koryta Prosny. W ramach wspólnego przedsięwzięcia, samorząd w 2015 r. dofinansował badania środkami w wysokości 12.000 zł i w 2016 r. taka również kwotę 12.000 zł.

Kierunek działania 3.

Szeroki dostęp do informacji o dziedzictwie kulturowym Kalisza.

Zadanie 1. Zamieszczenie na stronie www.kalisz.pl Programu Opieki nad Zabytkami na Miasta Kalisza lata 2013-2016 oraz wydanie dokumentu drukiem. (WKST)

Zadanie realizowane w 2013 r.

Zadanie 2. Udostępnienie i systematyczna aktualizacji na stronie www.kalisz.pl Miasta wykazu obiektów ujętych w gminnej ewidencji zabytków Miasta Kalisza. (WKST)

Wykaz obiektów ujętych w gminnej ewidencji zabytków Miasta Kalisza na podstawie Zarządzenia nr 190/2013 Prezydenta Miasta Kalisza z dnia 26 kwietnia 2013 r. w sprawie założenia i prowadzenia gminnej ewidencji zabytków Miasta Kalisza, zamieszczony został na stronie www.kalisz.pl w BIP. W okresie 2015- 2016 dokonano czterech aktualizacji GEZ, które opublikowano w BIP - w Zarządzeniach Prezydenta Miasta Kalisza oraz dodatkowo w zakładce Ewidencja zabytków.

Zadanie 3. Systematyczne zamieszczanie na stronie www.kalisz.pl, www.cit.kalisz.pl informacji dot. historii dziedzictwa kulturowego Kalisza. (WKST, BPIM, CIT)

Na stronie Miasta Kalisza, w części „O mieście” znajdują się m.in. zakładki: „Historia Kalisza”, „Kalisz wielokulturowy”, „Kalisz na szlaku bursztynowym”, „Dokumenty strategiczne Miasta Kalisza”, w szczególności: „Strategia dla miasta Kalisza na l. 2014-2020”, „Strategia Rozwoju Turystyki dla Miasta Kalisza na lata 2007-2013”, „Program Opieki nad Zabytkami dla Miasta Kalisza na lata 2013-2016”, „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego”.

W BIP systematycznie zamieszczone są uchwały Rady Miejskiej Kalisza dotyczące ochrony dziedzictwa kulturowego, a także „Wykaz zabytków ujętych w Gminnej Ewidencji Zabytków Miasta Kalisza”. Ponadto w „Aktualnościach” dodawane są informacje o wszelakich przedsięwzięciach związanych z zachowaniem dziedzictwa oraz upowszechnianiem wiedzy o historii miasta i jego spuściźnie historyczno-kulturowej.

Ponadto poprzez stronę internetową CIT w latach 2015-2016 informowano o:

- 1) Kaliszobraniach – siódmym sezonie spotkań krajoznawczych, organizowanych przez Kaliskie Koło Przewodników Miejskich i Terenowych PTTK im. A. Chodyńskiego, które popularyzują wiedzę o Kaliszu i jego dziedzictwie kulturowym;
- 2) rajdach pieszych i rowerowych, organizowanych przez kaliski oddział PTTK, Klub Turystyki Kolarskiej „Cyklista” oraz inne instytucje, które za sprawą tego typu przedsięwzięć, zwracają uwagę kaliskiej społeczności na dziedzictwo kulturowe miasta;
- 3) planowanych pracach konserwatorskich przy kaliskich zabytkach;
- 4) atrakcjach organizowanych w Kaliszu w ramach Nocy Muzeów;
- 6) dostępności Kaliskiego Grodu Piastów, atrakcjach grodu, warsztatach archeologicznych odbywających się na jego terenie;

7) spotkaniach, przedstawiających dziedzictwo kulturowe miasta, w tym o prelekcjach, wykładach, odczytach, organizowanych przez kaliskie instytucje, mających na celu m.in. zaznajomienie mieszkańców i turystów z historią kaliskich zabytków, czy ukazujące obraz miasta z przełomu XIX i XX wieku;

8) wystawach w Muzeum Okręgowym Ziemi Kaliskiej;

9) nowych publikacjach związanych z Kaliszem, dostępnych do sprzedaży w CIT, opowiadających o historii miasta, jego zabytkach;

10) produkcji turystycznym „Wybierz Kalisz na weekend”;

11) cykl artykułów pod nazwą „Odkryj ukryte” - dotyczących ciekawych miejsc w Kaliszu.

Na bieżąco aktualizowane były informacje na stronie www.cit.kalisz.pl, w różnych wersjach językowych, w tym o zabytkach i atrakcjach Kalisza.

Informacje o planowanych spotkaniach i wydarzeniach związanych dziedzictwem kulturowym publikowane były także na profilu fejsbukowym Kalisza.

Zadanie 4. Wykorzystanie tworzonego obecnie Miejskiego Systemu Informacji Przestrzennej MSIP) dla udostępnienia informacji dotyczących obiektów zabytkowych. (WGK, WKST)

W 2015 r. zespół administracyjny Miejskiego Systemu Informacji Przestrzennej miasta Kalisza (MSIP) wspólnie z WKST pracował nad rozbudową MSIP o nowy dedykowany profil mapowy dotyczący zabytków nieruchomych i archeologicznych. W chwili obecnej prezentuje on tematykę związaną z Gminną Ewidencją Zabytków – zabytki nieruchome i archeologiczne miasta Kalisza (www.msip.kalisz.pl)

W ramach powyższego zadania przygotowano bazy inicjalne oraz dokonano ich zasileń w następującym zakresie tematycznym:

- warstwa "ochrona konserwatorska" (mapa obszarów założenia urbanistycznego skreślonego z rejestru zabytków oraz pozostawionego w rejestrze) - prace zrealizowane w ramach wewnętrznych zasobów zespołu MSIP,

- warstwa "gminna ewidencja zabytków archeologicznych" (mapa stanowisk i obszarów archeologicznych) - prace zrealizowana w ramach wewnętrznych zasobów zespołu MSIP,

warstwa "gminna ewidencja zabytków miasta Kalisza" (założenie bazy interaktywnych kart adresowych) – prace zrealizowane w ramach wewnętrznych zasobów zespołu MSIP z WKST oraz z podmiotem zewnętrznym.

Zinformatyzowane w roku 2015 bazy stanowią zasoby bazodanowe udostępniane drogą intranetową i internetową. Utworzone narzędzia umożliwiają zarówno ich bieżącą aktualizację jak i realizację zadania związanego z ich udostępnianiem poprzez wyszukiwanie i przeglądanie.

W 2016 r. Miejski System Informacji Przestrzennej wzbogacił się o nowy profil mapowy pn.

„Gminna Ewidencja Zabytków - zabytki nieruchome i archeologiczne” (GEZ-ZNiA). W części tekstowej użytkownicy znajdą najistotniejsze informacje dotyczące zabytków - m.in. definicję zabytku, cechy które decydują o uznaniu obiektu za zabytek, a także ustawowo określone formy ochrony zabytków, podstawowe informacje o tym, czym jest gminna ewidencja zabytków.

Na dedykowanym profilu mapowym (GEZ-ZNiA) zobrazowane zostały obszary objęte ochroną konserwatorską, stanowiska archeologiczne wpisane do rejestru zabytków oraz obiekty i zespoły ujęte w Gminnej Ewidencji Zabytków (GEZ). Profil mapowy daje także możliwość poszukiwania zabytku m.in. wg lokalizacji (adresu), czy przyporządkowania do poszczególnych kategorii funkcjonalnych. Do systemu zaimportowana została część kart adresowych zabytków ujętych w GEZ wraz z fotografiami obiektów w ilości 1650 kart adresowych zabytków nieruchomych, z liczącej 2228 kart adresowych gminnej ewidencji zabytków nieruchomych naszego miasta.

Obecnie dane dotyczące zabytków ujętych w gminnej ewidencji zabytków miasta Kalisza dostępne na profilu mapowym nie są jeszcze kompletne - obejmują karty adresowe zabytków, które zostały zaktualizowane w 2014 r. w związku z dwiema decyzjami Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego skreślającymi z rejestru zabytków część obszaru Kalisza (decyzje MKiDN znak DOZ-OAiK-6700-310-1/12-13 z dnia 29.11.2013 r. skreślającej z rejestru zabytków części obszaru miasta Kalisza uznanego za zabytek przez WKZ 28.02.1956 r. oraz znak DOZ-OAiK-6700-310-2/12-13 z dnia 29.11.2013 r. skreślającej część obszaru miasta Kalisza w granicach aktualnych, uznanego za zabytek przez WKZ 18.02. 1957 r.).

Nowy profil mapowy będzie rozbudowywany o pozostałe karty adresowe obiektów oraz inne dane tematyczne.

Zadanie 5. Stała współpraca z lokalnymi mediami w celu prezentacji środowiska kulturowego Kalisza. (Wszystkie wydziały i jednostki organizacyjne)

Za pośrednictwem Biura Promocji i Informacji Miejskiej – od 2016 roku Biura Komunikacji Społecznej - na bieżąco przekazywane są mediom informacje o środkach finansowych przeznaczanych przez Miasto na dofinansowanie prac remontowo-konserwatorskich przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków, materiały dotyczące inwestycji i remontów prowadzonych przez Miasto Kalisz przy obiektach zabytkowych, które stanowią własność komunalną lub pozostają w zarządzie jednostek podległych, a także o efektach działań właścicieli, którzy uzyskali dotacje z budżetu Kalisza na przeprowadzenie prac konserwatorskich, restauratorskich i robót budowlanych. Ponadto Miasto na swojej witrynie internetowej upowszechnia wszelkie informacje o dobrych praktykach w odniesieniu do środowiska kulturowego Kalisza podejmowanych przez inne podmioty.

W ramach realizacji tego zadania można wymienić ścisłą współpracę pracowników Referatu

Skarbu Państwa Wydziału Gospodarowania Mieniem z ekipą realizującą film w budynku po Zakładzie Karnym w Kaliszu przy ulicy Łódzkiej 2 (działka o numerze 62/2, 0034 Tyniec, kw KZ1A/00041525/3). Na działce Skarbu Państwa posadowiony jest budynek, w którym znajdował się Zakład Karny. W 2016 roku został nakręcony film, którego realizację można potraktować jako promocję nie tylko zabytkowej bryły budynku i terenu wokół budynku, ale również całego Miasta Kalisza.

Zadanie 6. Utrzymanie i bieżąca konserwacja 10 infokiosków zainstalowanych w Kaliszu. (BPIM, WKST)

W ramach realizacji tego zadania Biuro prowadzi comiesięczne sprawdzanie stanu 10 infokiosków, zlokalizowanych na terenie Kalisza, przysyłanie raportów do Wielkopolskiej Organizacji Turystycznej w Poznaniu, zgłaszanie policji ewentualnych uszkodzeń mechanicznych i dewastacji. Biuro również dokonywało opłat za wykorzystaną energię i Internet. Koszt: 6.417,89 zł brutto zł. W 2016 roku Urząd Miejski rozpoczął proces likwidacji 10 infokiosków usytuowanych na terenie miasta. Zgodnie z harmonogramem prac likwidacja nastąpi do końca I kwartału 2017 roku. Wówczas projekt zostanie rozliczony.

Kierunek 4.

Edukacja i popularyzacja wiedzy o dziedzictwie kulturowym Kalisza.

Zadanie 1. Organizowanie i wspieranie konkursów, wystaw i innych działań edukacyjnych, związanych z dziedzictwem kulturowym regionu, np. konkursów wiedzy, plastycznych i fotograficznych. (WKST, BPIM, WE)

1.1 Działania w placówkach edukacyjnych.

Działania edukacyjne związane z upowszechnianiem wiedzy o dziedzictwie historyczno-kulturowym Kalisza oraz potrzebie zachowania tegoż dziedzictwa, stanowią istotny element budowania tożsamości i służą umacnianiu związków mieszkańców z „małą ojczyzną”. Przedsięwzięcia w tym zakresie przygotowywane są na różnych płaszczyznach i adresowane do szerokich, ale i zróżnicowanych kręgów odbiorców i uczestników. Niezwykle ważna rola przypada w tym zakresie placówkom edukacyjnym. Nie ustalono jednego programu nauczania w ramach ścieżki edukacji regionalnej, który miałby obowiązywać we wszystkich szkołach naszego miasta. Przygotowanie programu zajęć związanych z upowszechnianiem wiedzy o dziedzictwie historyczno-kulturowym Kalisza na poszczególnych poziomach nauczania należy do kompetencji nauczycieli. Wprowadzenie elementów wiedzy o Kaliszu i jego zabytkach jest zatem bezpośrednio związane ze ścieżką edukacyjną

wyznaczoną przez nauczyciela. Zagadnienia związane z dziejami Kalisza, jego architekturą i zabytkami, prezentowane są na lekcjach języka polskiego, historii, wiedzy o społeczeństwie, wiedzy o kulturze. Na podkreślenie zasługuje aktywność nauczycieli i uczniów w tej materii, która przejawia się inwencją i różnorodnością działań. W 2015 roku projekty związane z upowszechnianiem wiedzy o dziedzictwie historyczno-kulturowym Kalisza były realizowane we wszystkich kaliskich placówkach edukacyjnych. Uczniowie uczestniczyli w konferencjach, grach miejskich, wycieczkach edukacyjno-krajoznawczych, rajdach, konkursach i quizach organizowanych przez szkoły oraz inne instytucje i stowarzyszenia, np. Archiwum Państwowe w Kaliszu, PTTK, PTH Oddział w Kaliszu, Stowarzyszenie im. Haliny Sutarzewicz.

1.2. Działania prowadzone przez Biuro Promocji i Informacji Miejskiej.

W 2015 roku podczas organizacji I Kaliskiego Dnia Dziecka przy wsparciu animatorów Biuro Promocji i Informacji Miejskiej zorganizowało m.in. warsztaty plastyczno-rysunkowe, których tematem przewodnim był Kalisz widziany oczami dzieci. Uczestnicy wykazali się dużą wiedzą na temat miasta, obrazując to w swoich pracach. Głównym celem imprezy była promocja zabytkowego Głównego Rynku jako miejsca przyjaznego i atrakcyjnego do spędzania czasu wolnego wraz z całą rodziną. Zorganizowano ponadto:

- konkurs podczas ferii zimowych „Mój przewodnik po Kaliszu”,
- konkurs „Kalisz okiem turysty” z okazji Światowego Dnia Turystyki.

Ich celem było zwrócenie uwagi na kaliskie zabytki i dziedzictwo kulturowe.

1.3. Działania prowadzone przez Wydział Kultury i Sztuki, Sportu i Turystyki wspólnie z innymi podmiotami.

Ważnym elementem upowszechniania wiedzy historycznej oraz kształtowania zainteresowań dziedzictwem kulturowym wśród dzieci i młodzieży są konkursy. Najstarszym jest konkurs wiedzy, organizowany najpierw przez Miejską Bibliotekę Publiczną im. A. Asnyka pod hasłem „Co wiesz o Kaliszu i regionie kaliskim”, a następnie kontynuowany przez Archiwum Państwowe we współpracy z Urzędem Miejskim i Starostwem Powiatowym od 2009 r. pod nowym hasłem „Ad fontes! Odkrywamy tajemnice Kalisza i regionu kaliskiego”. Celem tego przedsięwzięcia jest m.in. zainteresowanie młodzieży z Kalisza i powiatu, historią miasta i regionu kaliskiego, odkrywanie nieznanych tajemnic regionu, a także popularyzacja zasobu Archiwum Państwowego w Kaliszu. Zadaniem uczestników jest opracowanie 3 zagadnień z puli 5. Tematy obowiązujące w 2015 r. to: Kalisz w czasie okupacji hitlerowskiej, Kaliskie więzienie, Michaił Daragan – życzliwy gubernator

i jego dokonania, Sylwetka współczesnego, lokalnego patrioty, Plac Św. Józefa. W 2016 roku tematy: "Stan wojenny w Kaliszu", "Władysław Kościelniak i jego działalność artystyczna", "Kaliski Rozmarek", "Archiwum Państwowe w Kaliszu widziane oczami dzieci i młodzieży", "Dziedzictwo rodziny Fibigerów". Uczestniczący w konkursie uczniowie szkół podstawowych, gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych, pod kierunkiem nauczycieli, przygotowali oryginalne, stojące na wysokim poziomie merytorycznym i plastycznym prace.

Zadanie 2. Realizacja zadań w dziedzinie edukacji i promocji dziedzictwa kulturowego za pośrednictwem samorządowych instytucji kultury. (MBP, OKP Wieża Ciśnień, Galeria Sztuki im. Jana Tarasina).

W 2015 roku Miejska Biblioteka Publiczna w ramach realizacji tego zadania przygotowała następujące imprezy o zasięgu ponadlokalnym:

- a) Narodowe czytanie „Lalki” Bolesława Prusa (w ramach ogólnopolskiej akcji pod patronatem Prezydenta RP); okolicznościowy dziennik „Pudel Ir”;
- b) IV Ogólnopolski Konkurs Poetycki Redemptoris Custos (współorganizacja z Sanktuarium św. Józefa);
- c) Wykłady i prezentacje multimedialne dla młodzieży:
 - Ze skarbicy Asnykowskiej ksiąźnicy,
 - Tworzeniu wielu ksiąg nie ma końca,
 - I któż by w drukowane nie wierzył gazety – z dziejów kaliskiego czasopiśmiennictwa;
- d) Wystawy:
 - „Słuchałem śpiewnej wróżby i z ożywczej piłem fali” (Adam Asnyk) – z życia muzycznego Kalisza,
 - „Kolumny teatru wierzą w wieczność jak w otwarte ramiona Melpomeny” – z dziejów Teatru im. Wojciecha Bogusławskiego,
 - Hotelowy Kalisz (w ramach obchodów Święta Miasta),
 - „Od konieczności życia i śmierci, od materialności bytu” – z dziejów dobroczynności kaliskiej,
 - Ludwik Perzyna 1742-1800 – wystawa prezentowana w Wojewódzkim Szpitalu Zespolonym im. Ludwika Perzyny w Kaliszu,
 - Pamiątki związane z rodziną Wilkomirskich – wystawa prezentowana w Państwowej Szkole Muzycznej im. Henryka Melcera w Kaliszu w 40. rocznicę nadania Kaliskiemu Towarzystwu Muzycznemu imienia Alfreda Wilkomirskiego,
 - Kruche pamiątki jak lalki z porcelany – wystawa prezentowana w Parafii Ewangelicko-Augsburskiej z okazji Święta Ulicy Niecałej.

Zadania zostały zrealizowane ze środków budżetowych Miejskiej Biblioteki Publicznej im. Adama Asnyka w Kaliszu.

Z działań OKP "Wieża Ciśnień" w okresie sprawozdawczym warto przypomnieć wystawy:

- “Trzy części całości” – prezentowana w galerii “Wieża Ciśnień” wystawa archiwalnych fotografii pochodzących z lat 50. XX w. ze zbioru Aleksandra Żaryna udostępnionych dzięki życzliwości jego żony Elżbiety Żaryn,
- "Rzemieślnicy" - projekt mający na celu ukazanie rzemieślniczych tradycji Kalisza, zakończony wystawą fotografii w galerii “Wieża Ciśnień” i wydaniem katalogu poszerzonego o obszerne wywiady z rzemieślnikami.

W 2016 roku w ramach Narodowego Czytania odbyło się czytanie "Quo vadis" Henryka Sienkiewicza. Wydarzenie zostało przygotowane przez Miejską Bibliotekę Publiczną im. A.

Asnyka. We wspólne czytanie włączyli się samorządowcy, przedstawiciele parlamentu, władz wojewódzkich, powiatowych, gminnych, osoby związane z oświatą, kulturą, miłośnicy literatury. Dla najmłodszych organizatorzy przygotowali warsztaty „Bądźmy jak Rzymianie”, podczas których milusińscy uczyli się tworzenia wieńców laurowych i „rzymskiej” biżuterii. Wszyscy uczestnicy projektu mogli zrobić sobie pamiątkowe zdjęcie z bohaterami powieści Sienkiewicza - Ligią i Winiejszem oraz uzyskać okolicznościową pieczęć na egzemplarzu "Quo vadis".

Filharmonia Kaliska w sezonie artystycznym 2015-2016 przygotowała nową propozycję, szczególnie skierowaną do najmłodszych - Festiwal Muzyczny Goplana. W ramach tego festiwalu zabrzmiała m.in. muzyka z filmu "Gwiezdne wojny".

W 2015 roku w Galerii Sztuki im. Jana Tarasina była prezentowana wystawa Dariusza Fodczuka „Bóg-Honor-Ojczyzna”, której kuratorem była dr Małgorzata Kaźmierczak. Wystawa dotyczyła problemu historycznie uwarunkowanej tożsamości kulturowej wobec Holokaustu, antysemityzmu i emigracji. Przygotowując wystawę do kaliskiej galerii, Dariusz Fodczuk wybrał się do Izraela, w poszukiwaniu kaliszan i innych osób, które opowiedziały mu o swoim doświadczeniu wygnania. Wystawa składała się z wywiadów nakręconych w Izraelu, a także instalacji readymade.

Również w 2015 roku we wrześniu były prezentowane „Ekspresje. Tożsamości” - projekcje multimedialne nawiązujące do wielokulturowej historii Kalisza i złożonej tożsamości przestrzeni miejskiej, wyświetlane na elewacji domu, niegdyś zamieszkałego przez Adama Szrajera – żydowskiego przedsiębiorcę i właściciela fabryki lalek. Projekcje zostały przygotowane przez Dariusza Fodczuka i uczestników warsztatów ”Płynna tożsamość”, prowadzonych przez artystę we współpracy z Galerią.

Zadanie 3. Kontynuacja współpracy z organizatorami przedsięwzięć przygotowywanych z okazji Międzynarodowego Dnia Ochrony Zabytków (18.04.) oraz innych działań służących edukacji i popularyzacji dziedzictwa Kalisza. (WKST)

Współpraca ze stowarzyszeniami, a w szczególności z Kaliskim Towarzystwem Przyjaciół Nauk, Polskim Towarzystwem Historycznym Oddział w Kaliszu, Towarzystwem Opieki nad Zabytkami Oddział w Kaliszu, Stowarzyszeniem im. H. Sutarzewicz, Stowarzyszeniem „Bractwo Rycerskie Ziemi Kaliskiej”, Polskim Towarzystwem Turystyczno-Krajoznawczym Oddział w Kaliszu im. Stanisława Graewego, instytucjami kultury oraz placówkami edukacyjnymi umożliwia realizację przedsięwzięć służących popularyzacji i upowszechnianiu wiedzy o zabytkach i dziedzictwie historyczno-kulturowym Kalisza.

W obszarze zrealizowanych w latach 2015-2016 działań wymienić należy obchody Międzynarodowego Dnia Ochrony Zabytków - 18 kwietnia, będącego okazją do prezentacji obiektów wzbogacających zasoby światowego dziedzictwa, zwrócenia uwagi społeczeństwa na

dobra kultury znajdujące się w naszym najbliższym otoczeniu oraz problemy związane z ich zachowaniem.

W ramach przedsięwzięć związanych z upowszechnianiem wiedzy historycznej, w celu budowania poczucia tożsamości lokalnej, Miasto corocznie wspiera konkurs wiedzy „Ad fontes! Odkrywamy tajemnice Kalisza i regionu kaliskiego”, organizowany przez Archiwum Państwowe w Kaliszu. Ogromnym zainteresowaniem kaliszan cieszą się KALISZOBRANIE i KALISZOBRANIE EKSTRA – comiesięczne spacery i otwarte warsztaty krajoznawcze, wzbogacające ofertę edukacyjną i popularyzujące wiedzę o Kaliszu. Począwszy od 2009 r. koordynowane przez dra Piotra Sobolewskiego, prezesa Koła Przewodników Miejskich i terenowych PTTK w Kaliszu. Miasto udziela wsparcia finansowego ww. działaniom.

Podobnie, jak organizacji przez PTTK, popularnych wśród mieszkańców oraz turystów, wycieczek poznawczych na wieżę ratuszową z ekspozycją historyczną i punktem widokowym.

Zadanie 4. Inicjowanie, we współpracy z Narodowym Instytutem Dziedzictwa Oddział w Poznaniu, corocznych obchodów Europejskich Dni Dziedzictwa oraz współdziałanie z organizatorami przedsięwzięć składających się na kaliski Program EDD. (WKST)

Jak co roku, w latach 2015-2016 samorząd, włączył się w popularyzację idei corocznych obchodów Europejskich Dni Dziedzictwa, które stały się największym w Europie projektem społeczno-edukacyjnym. Wsparcie merytoryczne i finansowe udzielane organizatorom oraz przygotowanie kaliskiego kalendarium obchodów, sprawia, że Program EDD w naszym mieście obfituje w interesujące wydarzenia i przedsięwzięcia oraz należy do grona najróżnorodniejszych i najbogatszych w regionie. Hasłem obchodzonych w 2015 roku 23. Europejskich Dni Dziedzictwa było „Utracone dziedzictwo”. W zamyśle Narodowego Instytutu Dziedzictwa - koordynującego w naszym kraju to przedsięwzięcie - w zakresie tematycznym mieściły się wszelkie elementy utraconej spuścizny - poczynając od olbrzymich strat w zasobach, wynikających z tragicznych wydarzeń wojennych, których 70. rocznicę zakończenia przeżywamy w 2015 roku, poprzez utratę materialnych źródeł tożsamości spowodowaną decyzją polityczną o zmianie granic, a w konsekwencji przesiedleniu wielu tysięcy ludzi, po powracający w licznych dyskusjach problem wywiezionych, skradzionych, zniszczonych, ukrytych w różnych okolicznościach skarbów narodowych, cennych zabytków architektury, zapomnianych lokalnych tradycji.

W 2016 roku w ramach Europejskich Dni Dziedzictwa zorganizowana została Noc Kultury. Przygotowane projekty doskonale wpisały się w hasło przyświecające edycji: "Gdzie duch spotyka się z przestrzenią – świątynie, arcydzieła, pomniki." Jak co roku koordynatorem działań był Wydział Kultury i Sztuki, Sportu i Turystyki. 17 września, miasto tętniło życiem: zwiedzano świątynie, w tym na co dzień niedostępne przyklasztorne ogrody, krypty czy skarbiec, oglądano wystawy, słuchano muzyki rozbrzmiewającej w salach, restauracjach oraz na placach i ulicach

Kalisza. Mieszkańcy spojrzeli na swoje miasto nie tylko w blasku księżyca, ale i z różnych perspektyw: z wysokości wieży ratusza, rozświetlonych uliczek oraz z okien zabytkowego autobusu. W organizację przedsięwzięcia włączyły się instytucje kultury podległe miastu oraz marszałkowi województwa wielkopolskiego, gospodarze zabytkowych kaliskich świątyń, stowarzyszenia i fundacje, właściciele restauracji i klubów. Działania te pozwoliły stworzyć bogaty i atrakcyjny program. Żywe zainteresowanie kaliszan i imponująca frekwencja są najlepszym dowodem na to, że tego typu projekty są potrzebne i zgodne z oczekiwaniami mieszkańców.

Zadanie 5. Współdziałanie z organizatorami różnorodnych, ogólnodostępnych przedsięwzięć (konferencje, sesje popularnonaukowe, rajdy), popularyzujących dziedzictwo kulturowe oraz potrzebę jego ochrony. (WKST, BPIM-BKS, PTTK)

W kwietniu 2015 roku odbył się rajd "Szlakiem Zabytków Kalisza". Uczestniczyło około 200 dzieci ze szkół w Kaliszu i powiecie kaliskim. Współorganizatorami rajdu były Liceum Plastyczne w Kaliszu i Koło Przewodników PTTK. Uczestnicy pokonując kilka wyznaczonych tras poznawali historię kaliskich zabytkowych budowli. Otrzymali bezpłatnie egzemplarze czasopisma "Spotkania z Zabytkami" przekazane przez Fundację Hereditas.

Centrum Informacji Turystycznej zamieszczało informacje o wydarzeniach organizowanych przez podmioty i instytucje zewnętrzne na portalach oraz w miesięcznym kalendarzu imprez kulturalnych, sportowych i turystycznych, a także w zestawieniach wydarzeń weekendowych. Na stronie internetowej oraz w Centrum Informacji Turystycznej udostępniano dostarczone przez organizatorów tych wydarzeń ulotki informacyjne, a także regulaminy rajdów.

W 2015 roku realizowana była kolejna edycja akcji „Wybierz Kalisz na weekend” mającej na celu popularyzację wiedzy o zabytkach miasta i jego historii poprzez atrakcyjne formy zwiedzania Kalisza, takie jak: rejsy spacerowe po rzece Prośnie (łódź Calisia), przejażdżki zabytkowym autobusem SAN H-100B wraz z przewodnikiem oraz zwiedzanie wieży ratuszowej.

W dniach 13-15.03.2015 odbyły się w Łodzi XXI Targi - Regiony Turystyczne „Na Styku Kultur”. Kalisz w mocny sposób zaznaczył swą obecność na tym wydarzeniu. Stoisko promocyjne najstarszego miasta w Polsce tłumnie było odwiedzane przez rzesze łodzian i turystów. Atrakcją targów był kaliski, zabytkowy autobus San H100-B.

W 2015 r. na Wydziale Pedagogiczno-Artystycznym Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Kaliszu odbyła się Międzynarodowa Konferencja Naukowa „Odbudowa miasta historycznego”. Naród, polityka, społeczeństwo a rekonstrukcje miast zniszczonych w czasie I wojny światowej”. Wygłoszono ponad 30. referatów, opracowanych przez historyków sztuki, architektury i kultury z

Polski, Niemiec, Włoch, Izraela, Chorwacji i Stanów Zjednoczonych. Organizatorzy przedsięwzięcia: Kaliskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk oraz Wydział Pedagogiczno-Artystyczny w Kaliszu Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu oraz Miasto Kalisz.

W 2016 roku znaczącym wydarzeniem były kaliskie obchody jubileuszu 1050-lecia chrztu Polski. 4 czerwca, ulicami miasta przeszła uroczysta procesja „Od Wojciecha do Józefa”. Wymarsz poprzedziły uroczystości nawiązujące do wydarzeń z I milenium naszych dziejów, mającego fundamentalny wpływ na polską państwowość oraz tożsamość kulturową. Uroczystości rozpoczęły się przy kościele pw. św. Wojciecha na Zawodziu. Przedstawiciele władz miejskich i duchowieństwa, a także stowarzyszeń uczestniczyli w jubileuszowej celebracji połączonej z umieszczeniem na terenie Rezerwatu Archeologicznego „Kaliskiego Grodu Piastów” na Zawodziu kapsuły upamiętniającej obchody 1050. rocznicy Chrztu Polski. Zawierała ona symbole miasta: flagę, herb, monety okolicznościowe z ratuszem i basztą „Dorotką”, pamiątkowy ryngraf z Obrazem Świętej Rodziny, wizerunek Kościoła św. Wojciecha oraz bursztyn, przesłanie do potomnych podpisane przez Grzegorza Sapińskiego, prezydenta Miasta Kalisza, Andrzeja Plichtę, przewodniczącego Rady Miejskiej, a także opis miasta: foldery w języku polskim i angielskim oraz mapę Kalisza, z dziedziny sportu zwoje zawierające informacje o najważniejszych sukcesach - kwalifikacji Marty Walczykiewicz i Patryka Biskupa na Olimpiadę 2016 oraz Monitor Wielkopolski. Warto przypomnieć, że w ramach kaliskich obchodów Jubileuszu 1050-lecia Chrztu Polski, 24 kwietnia odprawiona została Polowa Msza Święta Dziękczynna i Odpust św. Wojciecha, połączona z odnowieniem przyrzeczenia Chrztu Świętego oraz prezentacją repliki „Drzwi gnieźnieńskich”. Nabożeństwo, które odbyło się przy Kościele św. Wojciecha na Zawodziu, poprzedziła procesja pod przewodnictwem biskupa pomocniczego Diecezji Kaliskiej ks. Łukasza Buzuna.

Rok 2016 upłynął pod hasłem Muzyczny Kalisz – wczoraj, dziś i jutro". Projekt, który objął patronatem Prezydent Miasta Kalisza został zainicjowany wystawą w Muzeum Okręgowym Ziemi Kaliskiej. Złożyły się na niego wystawy, koncerty, konkursy, spotkania. Do najciekawszych zaliczyć należy projekt "Znajdź mnie, zagraj na mnie". Przed siedzibami instytucji kultury oraz na skwerach i przed ratuszem stanęło dziesięć pianin. Instrumenty ufundowane przez właścicieli firm specjalizujących się w renowacji fortepianów i pianin, zostały przepięknie udekorowane przez kaliskich artystów. Przez tydzień mógł na nich zagrać każdy. Instrumenty zostały nieodpłatnie przekazane instytucjom, które brały udział w projekcie. Zwieńczeniem całorocznego projektu był koncert na 21 fortepianów. Uczestniczyło w nim kilka tysięcy osób, a wiele innych – w kraju i poza granicami – obejrzało go za pośrednictwem internetu. Na jednej scenie wystąpiło - z towarzyszeniem Orkiestry Symfonicznej Filharmonii Kaliskiej - aż 21 pianistów. W programie

wydarzenia znalazły się "Koncert C-dur na trzy fortepiany" Jana Sebastiana Bacha w premierowej wersji na 21 fortepianów, a ponadto "Pianostaza" - skomponowany specjalnie na tę okazję utwór Pawła Przewańskiego i Nikoleta Burzyńskiej. Melomani usłyszeli ponadto "Fantazję na tematy polskie" Fryderyka Chopina oraz "Koncert warszawski" Richarda Addinsella. Całości dopełniły jazzowe kompozycje Witolda Janiaka oraz fragmenty "Oratorium na Boże Narodzenie" Fryderyka Stankiewicza w wersji z 21 fortepianami do słów Katarzyny Krysków. Partię solową wykonała gwiazda polskiej piosenki – związany z Kaliszem Mieczysław Szczepniak. Zaśpiewała także młoda, obiecująca wokalistka, kompozytorka i pianistka, Karolina Stankiewicz. Dyrygował Adam Kłoczek, dyrektor naczelny i artystyczny Filharmonii Kaliskiej, który wraz z orkiestrą zdobył prestiżową nagrodę Grammy Award. Nigdy jeszcze na estradzie, wraz z orkiestrą symfoniczną, nie występowało tylu pianistów – solistów, nie zgromadzono tylu światowej klasy fortepianów koncertowych. Co równie ważne, wszystkie te instrumenty dostarczyły kaliskie firmy.

Zadanie 6. Wydawanie i wspieranie publikacji – folderów promocyjnych, przewodników – poświęconych problematyce dziedzictwa kulturowego Kalisza (BPIM, WKST) W 2015 roku Biuro Promocji i Informacji Miejskiej zleciło wydanie mapy wydzieranej Kalisza. Awers zawiera mapę z zaznaczonymi miejscami godnymi zobaczenia w Kaliszu, rewers zawiera opis tych miejsc. W ramach współpracy ze Starostwem Powiatowym w Kaliszu, przygotowano krótki tekst o mieście oraz wysłano wraz ze zdjęciami w celu wykorzystania w przygotowywanym przez Starostwo folderze o powiecie kaliskim. Koszt: 2 835,00 zł, nakład: 5000 sztuk.

Zlecona została publikacja składanej mapy-planu miasta przedstawiającej ściśle centrum miasta wraz z zabytkowym śródmieściem. Wydanie publikacji miało związek z odbywającą się w Kaliszu Międzynarodową Konferencją Polskiego Towarzystwa Ortopedycznego i Traumatologicznego (24-25 września 2015 r.), „Dni Ortopedyczne PTOiT”. Była to doskonała okazja do zaprezentowania najstarszego miasta w Polsce i jego historii szerokiemu gronu lekarzy nie tylko z całej Polski, ale również z zagranicy. Koszt: 1 697,40 zł, nakład: 1200 sztuk.

Pośród innych publikacji zleconych do druku przez Biuro Promocji znalazły się:

- Plan Miasta Kalisza z atrakcjami turystycznymi (zabytkami) w wersji polskiej i angielskiej
Koszt: 5 292,00 zł, nakład: 900 sztuk,

- „Kaliska malowanka, Kaliska rymowanka” - publikacja mająca na celu edukowanie dzieci na temat zabytków i dziedzictwa kulturowego Kalisza. Koszt: 5 781,00 zł, nakład: 2000 sztuk.

Biuro Promocji kupiło również inne publikacje dotyczące zabytków i życia kulturalnego miasta, wśród nich znalazły się:

- promocyjny album o Kaliszu. "Młode duchem – najstarsze miasto w Polsce", prezentujący historię i zabytki miasta. Koszt: 23.749,97 zł, nakład 950 sztuk,
- Płyta "Night in Calisia". Koszt: 4.428,00 zł, nakład: 300 sztuk,
- Płyta z filmem "Ukryte Gniazdo Dynastii". Koszt: 13.999,86 zł, nakład: 500 sztuk,
- materiały promujące, informujące i zapraszające na Święto Ulicy Niecałej (gazetka, pylony, citylighty). Koszt: 1.088,80 zł.

Zrealizowane zostały również:

- przygotowanie prezentacji historycznej na potrzeby Jubileuszowego XX Kaliskiego Jarmarku Archeologicznego w Kaliskim Grodzie Piastów. Organizator: Muzeum Ziemi Kaliskiej, koszt: 10.000,00 zł,
- materiały promujące, informujące i zapraszające na premierę filmu „Ukryte gniazdo dynastii”, koszt: 3.410,00 zł,
- projekt i druk plakatu i zaproszenia, projekt programu koncertu oraz opracowanie not biograficznych na Inaugurację Roku Rodziny Wiłkomirskich w Kaliszu. Koszt: 4565,80 zł brutto,
- druk plakatów – Biesiada Piastowska w Kaliskim Grodzie Piastów. Organizator: Muzeum Ziemi Kaliskiej, koszt: 480,00 zł,
- materiały promocyjne + reklama (pylony) Multi Art Festiwal. 9 Multi Art. Festiwal odbył się na skwerze historycznym Rozmarek, koszt: 339,48 zł.

"INFORMATOR: KULTURA, SPORT, REKREACJA, TURYSTYKA. KALISZ 2015 oraz taki sam informator na rok 2016. Zadanie zostało zrealizowane ze środków budżetowych Miejskiej Biblioteki Publicznej im. Adama Asnyka w Kaliszu.

Zadanie 7. Wspieranie wydawnictw popularnonaukowych dotyczących materialnego i niematerialnego dziedzictwa historyczno-kulturowego i tradycji miasta Kalisza (WKST, BPiIM)

W 2015 roku Miejska Biblioteka Publiczna im. A. Asnyka realizowała powyższe zadanie poprzez:

- wydanie książki autorstwa Marii Kubackiej-Gorweckiej i Moniki Sobczak-Waliś zatytułowanej: "PROCHEM JESTEŚMY I CIENIEM. WSPOMNIENIA POŚMIERTNE I NEKROLOGI KALISZANINA. GAZETY MIASTA KALISZA I JEGO OKOLIC 1871-1892";
- wylicytowanie i zakup do zbiorów specjalnych Miejskiej Biblioteki Publicznej im. Adama Asnyka w Kaliszu starodruków:
 - Perzyna Ludwik, Lekarz dla włościan, czyli rada dla pospolstwa w chorobach i dolegliwościach..., wydanego w kaliskiej drukarni J.O. Xcia Jmci prymasa arcy-biskupa gnieźnieńskiego w 1793 roku,
 - Zakrzewski Stanisław, Orationvm Ecclesiasticarvm Dominicalium Tomi..., wydanego w kaliskiej

drukarni Wojciecha Gedeliusza w 1620 roku.

c) organizację spotkania z Elwirą Fibiger i promocję książki "Dusza zaklęta w fortepianie",

d) spotkanie z Rosalind Brenner, autorką książki "Kalisz. A journey of return",

e) Stefan January Giller 1833-1918 - spotkanie z Jadwigą Miluską-Stasiak (promocja 10. tomu serii „Kaliszanie”).

Zadania zrealizowano ze środków budżetowych Miejskiej Biblioteki Publicznej im. Adama Asnyka w Kaliszu. Starodruki zakupiono za kwotę 9.202,00 zł. Ponadto Biuro Promocji i Informacji Miejskiej zakupiło publikację „Dziecko w archiwaliach”.

Koszt: 2.998,80 zł, nakład: 80 sztuk.

Mecenat nad działalnością wydawniczą związaną tematycznie z naszym miastem i autorami kaliskimi, WKST realizował zarówno w ramach otwartego konkursu ofert dla wydawców działających w formie stowarzyszeń, jak i poprzez zakupy części nakładu opublikowanych pozycji księgarskich dla potrzeb bibliotek kaliskich, jako materiały informacyjne i promocyjne. Udział finansowy Miasta Kalisza w sezonie 2015/2016 zaznaczył się zarówno poprzez dofinansowanie prac wydawców działających w sektorze organizacji pozarządowych, jak i zakupy poszczególnych tytułów. Dzięki tym działaniom, kaliski rynek wzbogacił się o pozycje takie jak: "Dusza zaklęta w fortepianie" Elwiry Fibiger, „Wspomnienie o Marii Zarębińskiej - aktorce”, „Agaton Giller”, "Ignacy Bujnicki", "Odbudowy i Modernizacje Miast Historycznych w Europie I połowy XX w.: naród, polityka, społeczeństwo.", XLII tom Rocznika Kaliskiego.

Kierunek 5.

Promocja dziedzictwa kulturowego Kalisza służąca budowaniu tożsamości i kreacji produktów turystyki kulturowej.

Zadanie 1. Coroczna organizacja Święta Miasta Kalisza jako elementu budowania poczucia wspólnoty społecznej lokalnej. (WKST, BPIM, MBP)

W ramach organizacji Święta Miasta w roku 2015 Biuro Promocji i Informacji Miejskiej zorganizowało Kaliski Festiwal Smaków, w którym uczestniczyło wielu wystawców – wytwórców produktów lokalnych - ukazując tym samym kaliszanom i turystom bogactwo kulinarne i rękodzielnicze regionu. W festiwalu wzięło udział miasto partnerskie Kalisza – Erfurt.

Całkowity koszt organizacji Kaliskiego Festiwalu Smaków: 61.877,00 zł.

Kaliski Festiwal Smaków był promowany i relacjonowany w programie „Radio na twoich oczach”, który był znakomitą okazją do przedstawienia wiadomości na temat historii i tradycji Kalisza. Koszt audycji: 3.567 zł.

W ramach organizacji Święta Miasta Biuro partycypowało również w organizacji koncertu „Pod niebem Kalisza”, który odbył się w zabytkowym centrum miasta, na placu św. Stanisława, koszt partycypacji: 25.000 zł.

Ponadto Biuro zapewniło promocję wydarzeń Święta Miasta na nośnikach takich jak: citylighty na przystankach, billboardy miejskie, pylony, słupy ogłoszeniowe, wydruki A4 do autobusów, plakaty promujące Festiwal Smaków, wyklejenie plakatów w Ostrowie i Turku, druk 8 grafik z mapką festiwalu, reklama w gazetach: Nasz Rynek, Express Kaliski, 7 Dni Kalisza, Ziemia Kaliska, Życie Kalisza, reklama na portalu Calisia.pl, reklama w TeleMagazynie, flagi, baner Święta Miasta. Całkowity koszt promocji: 24.092,14 zł.

Ponadto, w ramach realizacji powyższego zadania, Biblioteka Miejska zorganizowała Kiermasz Książki Kaliskiej. Zadanie zrealizowane ze środków budżetowych Miejskiej Biblioteki Publicznej im. Adama Asnyka w Kaliszu.

W ramach Święta Miasta 2016 kaliszanie i ich goście bawili się na dwóch wielkich imprezach plenerowych: "Pod niebem Kalisza" wystąpił Andrzej Piaseczny z zespołem i Orkiestrą Symfoniczną Filharmonii Kaliskiej pod batutą Adama Klocka. Dzień później odbyła się OPEN AIR GALA. Kaliszanie usłyszeli najpiękniejsze arie i duety z oper, operetek, musicali, filmów w wykonaniu kaliskich filharmoników.

Zadanie 2. Inicjowanie i współdziałanie z organizatorami przedsięwzięć dotyczących obchodów wydarzeń i rocznic historycznych ważnych dla budowania tożsamości lokalnej – w tym m.in. Programów przypadających w 2014 r. Obchodów 100-lecia zburzenia Kalisza podczas I wojny światowej w 1914 r., 750 rocznicy nadania społeczności żydowskiej Statutu Kaliskiego przez księcia Bolesława Pobożnego. (WKST, BPIM).

W ramach realizacji powyższego zadania Miejska Biblioteka Publiczna im. A. Asnyka przygotowała promocję książki autorstwa pracownika MBP w Kaliszu - Arkadiusza Błaszczyka pt. "MIASTO PONAD OGIEŃ I CZAS. ECHA KALISKIEGO SIERPNIA 1914 ROKU W LITERATURZE, GRAFICE I FILMIE".

Zadanie zrealizowano ze środków budżetowych Miejskiej Biblioteki Publicznej im. Adama Asnyka w Kaliszu. W 2015 roku Biuro Promocji i Informacji Miejskiej nie realizowało tego typu przedsięwzięć.

W 2016 roku odbyły się obchody 1050-lecia chrztu Polski.

Zadanie 3. Rozwój produktu turystyki kulturowej „Kalisz - Miasto na Szlaku Bursztynowym”.

W 2015 roku Biuro Promocji i Informacji Miejskiej kupiło 300 sztuk płyt albumu „Night in Calisia”, poprzez który Kalisz jest promowany w kontekście jego starożytnej historii z czasów

Szlaku Bursztynowego. Kwota 4.428 zł.

Zadanie 4. Rozwój produktu turystyki kulturowej „Kalisz - początki Państwa Polskiego” poprzez współdziałanie z organizatorami jarmarków archeologicznych, biesiad piastowskich i innych plenerowych imprez rycerskich. (WKST, BPiIM)

W roku 2015 Centrum Informacji Turystycznej informowało o filmie przedstawiającym początki Państwa Polskiego – „Ukryte gniazdo dynastii”. A także o Noc Muzeów w Muzeum Okręgowym Ziemi Kaliskiej, Dniu u Celtów, Biesiadzie Piastowskiej odbywających się na terenie Kaliskiego Grodu Piastów. Uzyskane od organizatorów plakaty prezentowano w siedzibie CIT oraz w infokiosku witrynowym. Ponadto CIT wsparło organizację Biesiady Piastowskiej – druk plakatów: koszt 480 zł.

Zadanie 6. „Wielkopolska Piastów wraz z Kaliszem, najstarszym z polskich miast” – realizacja wspólnie z Urzędem Marszałkowskim Województwa Wielkopolskiego produktu wizerunkowego, ujętego w głównych dokumentach strategicznych Wielkopolski: WRPO 2007 – 2013, w Strategii Rozwoju Turystyki w Województwie Wielkopolskim oraz Programie operacyjnym rozwoju produktów turystycznych Wielkopolski Wielkopolskiej Organizacji Turystycznej. (BPiIM)

Produkt wizerunkowy „Wielkopolska Piastów wraz z Kaliszem, realizowany jest w oparciu o koncepcję przedstawioną przez Radę Programowo Naukową ds. Szlaku Piastowskiego.

Najważniejszym zadaniem właściwym dla odpowiedniego funkcjonowania całego systemu zarządzania szlakiem, jest jak najszybszy podział zakresów odpowiedzialności pomiędzy nowo utworzonym klastrem, działającą od maja 2011 Radą Programowo Naukową ds. Szlaku Piastowskiego (która wyznaczyła nowy przebieg szlaku oraz ustaliła cezurę czasową i geograficzną szlaku), Wielkopolską Organizacją Turystyczną, (dla której Szlak Piastowski jest jednym z priorytetowych zakresów promocji wizerunkowej regionu), a poszczególnymi samorządami na szlaku, w tym przede wszystkim samorządem województwa wielkopolskiego.

Zadanie 7. Realizacja kompleksowej kampanii promocyjnej produktów turystycznych i wizerunku turystycznego Wielkopolski „Wielkopolska Piastów z Kaliszem – Najstarszym Miastem w Polsce” – region Kujawsko-Pomorski i Wielkopolska. Kalisz będzie promowany w regionie, kraju i za granicą, jako ośrodek, w którym rodziła się polska państwowość, jako miasto najstarsze w Polsce, posiadające interesującą ofertę turystyczną, zarówno pod względem obiektów historycznych, jak i wydarzeń. (BPiIM, WKST)

Zgodnie z projektem Strategii Rozwoju Turystyki w Województwie Wielkopolskim z 2015 roku, promocja tzw. „Nowego Szlaku Piastowskiego” jest priorytetem. Dlatego też, Miasto Kalisz, przystąpiło do Klastra Turystycznego „Szlak Piastowski w Wielkopolsce” i kontynuuje współpracę w tym zakresie współpracę z Wielkopolską Organizacją Turystyczną.

Wyrażenie woli utworzenia i przystąpienia do stowarzyszenia pod nazwą Klaster Turystyczny „Szlak Piastowski w Wielkopolsce”, Miasto Kalisz zapoczątkowało, Uchwałą Nr XVIII/226/2015 Rady Miejskiej Kalisza z dnia 29 grudnia 2015 r. Zebranie założycielskie odbyło się sali sesyjnej Starostwa Powiatowego w Gnieźnie w dniu 15 stycznia 2015, podczas którego, dziewiętnaście wielkopolskich samorządów w tym Miasto Kalisz, powołało Klaster Turystyczny „Szlak Piastowski w Wielkopolsce”. Nowa organizacja turystyczna ma wyznaczać wyższą jakość zarządzania szlakiem i jednocześnie być pierwszą, w pełni kompleksową próbą skoordynowania wszelkich działań na szlaku. Szlak Piastowski to trasa, która łączy najważniejsze obiekty i zabytki historii, związanej z początkami państwa polskiego. Kilkanaście jednostek samorządu terytorialnego (w tym Kalisz) wyraziły wolę zespołowej koordynacji tego traktu, w celu koordynacji Szlaku Piastowskiego na terenie województwa wielkopolskiego, kreowania jego atrakcyjnego wizerunku w kraju i za granicą oraz zwiększenia liczby turystów odwiedzających trasę.

Członkami klastra są powiaty: gnieźnieński, kościański, średzki, wągrowiecki, wrzesiński oraz gminy takie jak: Poznań, Kalisz, Konin, Gniezno, Wągrowiec, Kłecko, Krzywiń, Pobiedziska, Pyzdry, Trzemeszno, Września, Dominowo, Łubowo czy Wągrowiec. Swoje cele realizować będą m.in. poprzez tworzenie pakietów turystycznych, organizowanie działań promocyjnych czy też prowadzenie działalności edukacyjnej, szkoleniowej i wydawniczej. Podstawą jego działania będzie statut, który został opracowany zgodnie z ustawą o stowarzyszeniach oraz ustawą o Polskiej Organizacji Turystycznej. Podczas zebrania założycielskiego wybrano Zarząd Klastra, w którym znalazło się Miasto Kalisz - przedstawicielem Miasta jest Agata Wierzejska, inspektor w WKST.

Program klastra będzie realizowany m.in. poprzez:

- prowadzenie działalności edukacyjnej, szkoleniowej i wydawniczej (wydano mapę tzw. nowego przebiegu Szlaku Turystycznego, przygotowano szkolenia dla przewodników i hotelarzy oraz zarządców obiektów, w Kaliszu odbyło się w grudniu 2016),
- prowadzenie banku informacji i systemu informacji turystycznej o Szlaku Piastowskim w oparciu o centra i punkty informacji turystycznej oraz informacje pozyskiwane z obiektów szlaku, jak również poprzez ogólnie dostępne dane o charakterze statystycznym (prowadzenie strony internetowej , www.szlakpiastowski.pl, przygotowanie pakietu informacji dla CIT),
- tworzenie pakietów turystycznych (Katedry na Szlaku – Gniezno, Poznań, Kalisz),

- tworzenie lokalnych tematycznych tras turystycznych o profilu kulturowym,
- tworzenie tematycznej oferty kulinarnej na szlaku (przygotowano kartę smaków Piastowskich, w Kaliszu - projekt realizuje Restauracja "Emilia"),
- przygotowywanie i organizowanie działań promocyjnych dotyczących Szlaku Piastowskiego - (zorganizowano Wojewódzki Dzień Turystyki),
- opracowywanie kampanii promujących Szlak Piastowski oraz pozyskiwanie środków zewnętrznych na ich realizację,
- udział w imprezach promocyjnych, targach krajowych i zagranicznych (udział w Targach Turystycznych: Tour Salon -Poznań,Wrocław, Berlin),
- organizowanie imprez studyjnych (study tour dziennikarzy prasy turystycznej 6 osób w lipcu 2016),
- aktywne realizowanie działań o charakterze Public Relations, w tym szczególnie podejmowanie współpracy z prasą branżową i codzienną, w kraju i za granicą,
- promowanie wydarzeń na Szlaku Piastowskim w mediach społecznościowych (fb, instagram),
- koordynowanie kalendarza imprez turystyczno-kulturalnych na szlaku, szczególnie corocznego Świąta Szlaku Piastowskiego,

Podstawą działania klastra jest statut, którego projekt został opracowany zgodnie z ustawą o stowarzyszeniach oraz ustawą o Polskiej Organizacji Turystycznej. Już we wrześniu 2016, został zorganizowany I Weekend na Szlaku Piastowskim na terenie dwóch województw tj. Wielkopolskiego i Kujawsko-Pomorskiego, w którym wzięło udział 37 samorządów. W Kaliszu główne zadania zrealizowało Muzeum Okręgowe Ziemi Kaliskiej, podczas Weekendu w Kaliskim Grodzie Piastów oraz WKSiT i przewodnicy PTTK, zapewnili zwiedzanie Trasy Miejskiej Szlaku Piastowskiego. Miasto Kalisz, wystąpiło do Rady Programowo-Naukowej Szlaku Piastowskiego o wpisanie Baszty Dorotki wraz z fragmentem Murów Średniowiecznych do obiektów ponadregionalnych Szlaku - uzyskano pozytywną opinię audytora prof. Armina Mikosa, uwarunkowaną jednakże otwarciem Baszty dla turystów.

Głównym celem nowo powołanego stowarzyszenia jest koordynacja Szlaku Piastowskiego na terenie województwa wielkopolskiego, kreowanie jego atrakcyjnego wizerunku na terenie województwa, w kraju i zagranicą, zwiększenie liczby turystów odwiedzających szlak i region, wydłużenie ich czasu pobytu, a co za tym idzie zwiększenie dochodów z turystyki. Z całą pewnością można stwierdzić, że najważniejszym zadaniem stojącym przed klastrem w ciągu najbliższych lat będzie komercjalizacja szlaku, czyli wzrost sprzedaży usług turystycznych na

szlaku. W tym celu pierwszym z zadań klastra będzie przygotowanie i wdrożenie pakietów turystycznych. Działania w tym kierunku zostały już zapoczątkowane w roku 2015. Koordynator, którego prace sfinansowało 21 jednostek samorządu terytorialnego, rozpoczął już w roku ubiegłym współpracę z branżą turystyczną – obiektami szlaku oraz podmiotami komercyjnymi oferującymi różnego rodzaju usługi na szlaku. Została już także wyprodukowana pierwsza pula karty lojalnościowej pn. Karta Piasta, zostały podjęte rozmowy z potencjalnymi podmiotami zainteresowanymi udziałem w tym projekcie.

Zadanie 8. Współpraca z Wielkopolską Organizacją Turystyczną i zainteresowanymi podmiotami (w zakresie produktów turystyka kulturowa, aktywna, przemysłowa i biznesowa) przy wydaniu folderu pt. „Katalog Produktów Turystycznych Wielkopolski”. (BPIM)

W 2015 roku Biuro Promocji i Informacji Miejskiej wspólnie z Centrum Informacji Turystycznej w ramach współpracy z Wielkopolską Organizacją Turystyczną, przygotowało zestawienie dotyczące najważniejszych wydarzeń w 2015 roku w Kaliszu i okolicy. Materiały (wraz ze zdjęciami) zostały przesłane do WOT w celu publikacji w przygotowywanym przez Wielkopolską Organizację Turystyczną wydawnictwie.

W 2016 roku WKST, współpracował z Wielkopolską Organizacją Turystyczną w przygotowaniu wydawnictwa "Wielkopolska - katalog atrakcji turystycznych " - tekst, zdjęcia oraz "Wielkopolski Szlak Piastowski" - zdjęcia i tekst (Kalisz). Wydanie informatora nt."Ważniejszych imprez turystyczno- kulturalnych" - materiały dotyczące Kalisza i okolic.